

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2023

Μονάδα Χρηματοοικονομικών
Πληροφοριών – ΜΟΚΑΣ

Ιούλιος 2024

Περιεχόμενα

Το 2023 σε αριθμούς	4
Εισαγωγή.....	7
Αρμοδιότητες Μονάδας	8
Τομέας Ανάλυσης.....	10
Αναφορές από Υπόχρεες Οντότητες	10
Επιχειρησιακή ανάλυση.....	11
Στρατηγική ανάλυση	11
Κατευθυντήριες γραμμές προς τις υπόχρεες οντότητες για την υποβολή Αναφορών.....	12
Σύσταση Υποτομέα Ακεραιότητας και Διαλογής Αναφορών	12
Σύσταση Υποτομέα Εικονικών Περιουσιακών Στοιχείων & Χρηματοοικονομικής Τεχνολογίας (FinTech)	13
Στατιστικά Αναφορών ανά έτος για την περίοδο 2015-2023	13
Ανάλυση Αναφορών ανά κλάδο	14
Δείκτες υποψίας.....	18
Τομέας Διεθνούς Συνεργασίας και Συνεργασίας με Αστυνομία και Τελωνείο	22
Συνεργασία με αντίστοιχες Μονάδες ξένων Χωρών.....	23
Εκτέλεση Επίσημων Αιτημάτων Δικαστικής Συνδρομής σε σχέση με δέσμευση και δήμευση εσόδων.....	25
Συνεργασία με την Αστυνομία σε σχέση με δέσμευση παράνομων εσόδων..	28
Ομάδα Δικηγόρων	29
Αρμοδιότητες.....	29
Δέσμευση και Δήμευση Περιουσιακών Στοιχείων	31
Συμμετοχή σε Διεθνή Σώματα	33
Συνεργασία ΜΟΚΑΣ με Εποπτικές Αρχές	36
Συμβουλευτική Αρχή Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από παράνομες Δραστηριότητες.....	Error! Bookmark not defined.
Αξιολόγηση από Διεθνή Σώματα	38
Εκπαίδευση	39

Μήνυμα Προϊσταμένης

Αναμφίβολα, η συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα στο πλαίσιο του γνωστού προτύπου για «Public Private Partnership», πέραν και ανεξάρτητα από τη διαδικασία υποβολής αναφορών υπόπτων συναλλαγών, προς έγκαιρο εντοπισμό, δίωξη και πάταξη οικονομικής φύσεως αδικημάτων, είναι μία από τις πρωτοβουλίες που έχει αναπτύξει η Μονάδα κατά το έτος 2023, προς εκσυγχρονισμό των διαδικασιών και τη βελτίωση των συνολικών αποτελεσμάτων στο τομέα αυτό. Στο παρόν στάδιο, αρχικά, υπό μορφή τυπολογιών σε εθελοντική βάση, μεταξύ της Μονάδας, των Διωκτικών Αρχών και των ημεδαπών Τραπεζών, υπό τον συντονισμό της ΜΟΚΑΣ, για εντοπισμό πρακτικών υψηλού κινδύνου για το Ξέπλυμα Παράνομου Χρήματος (ΞΠΧ) και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΧΤ).

Δεν θα μπορούσα επίσης να μην αναφερθώ και στις συνεχώς εξελισσόμενες μεθόδους του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τις νέες αναδυόμενες απειλές, όπως για παράδειγμα τη χρήση προϊόντων ψηφιακής τεχνολογίας, νέων τεχνολογιών και κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων. Αυτά αντικατοπτρίζονται στον ολοένα και αυξανόμενο αριθμό αναφορών ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται στη Μονάδα από υπόχρεες οντότητες, όπου καταγράφεται κατά το έτος 2023 αξιοσημείωτη ποσοστιαία άνοδος των αναφορών που υποβλήθηκαν από εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (Fintech), ενδεικτική της παγκόσμιας τάσης χρησιμοποίησης της νέας τεχνολογίας στη χρηματοοικονομική αγορά. Το γεγονός αυτό οδήγησε, στη δημιουργία, εντός της Μονάδας, κατά το έτος 2023 ενός νέου εξειδικευμένου υποτομέα για ανάλυση και αξιολόγηση αναφορών που σχετίζονται με εικονικά περιουσιακά στοιχεία και άλλα επενδυτικά προϊόντα, καθώς και διαδικασιών που αφορούν πιθανή δέσμευση σχετιζόμενων παράνομων εσόδων που εντοπίζονται σε ποινικές υποθέσεις.

Γενικότερα, στη βάση της στατιστικής ανάλυσης των αναφορών ύποπτων δραστηριοτήτων και συναλλαγών που υποβλήθηκαν στη ΜΟΚΑΣ κατά το έτος 2023, παρατηρείται σημαντική συνολική ποσοστιαία αύξηση ύψους 26%.

Προς αντιμετώπιση του μεγάλου όγκου αναφορών σε συνάρτηση με το υφιστάμενο ανθρώπινο δυναμικό, προχωρήσαμε, κατά το 2023, στη λειτουργία ενός νέου υποτομέα «ακεραιότητας και διαλογής» των αναφορών, όπου ακολουθείται πλέον μία τυποποιημένη, στη βάση κριτηρίων προτεραιότητας, διαδικασία κατηγοριοποίησής τους, στοχεύοντας έτσι στην έγκαιρη ανάλυση των αναφορών που κατηγοριοποιούνται ως αναφορές προτεραιότητας. Η ανάλυση, στη βάση προτεραιοτήτων, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη βελτίωση της ποιότητας των αναφορών που υποβάλλονται από τις υπόχρεες οντότητες έχει αρχίσει να επιφέρει απτά αποτελέσματα, όπως προκύπτει από την αύξηση, κατά το 2023, του αριθμού των περιπτώσεων πιθανής παρανομίας που εντοπίστηκαν από τη Μονάδα και που διαβιβάστηκαν στην Αστυνομία, για ποινική διερεύνηση ή πληροφόρηση.

Κατά το 2023 καταφέραμε να προχωρήσουμε σε διαβίβαση 113 περιπτώσεων, χρηματοοικονομικών πληροφοριών και χρηματοοικονομικής ανάλυσης στην Αστυνομία για διεξαγωγή ανακρίσεων ή προς υποστήριξη υπό εξέλιξη ανακριτικού έργου.

Προχωρήσαμε με ανταλλαγή πληροφοριών με αντίστοιχες ξένες Μονάδες σε 653 περιπτώσεις και διαβιβάστηκαν αυθόρμητες αναφορές σε άλλες 139 περιπτώσεις.

Διαβιβάσεις έγιναν επίσης σε Κυβερνητικά Τμήματα και Εποπτικές Αρχές για θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητες τους.

Επίσης, κατά το έτος 2023, ξεχωρίζει η εκπόνηση από τη ΜΟΚΑΣ, για πρώτη φορά μίας εκτεταμένης Έκθεσης Στρατηγικής Ανάλυσης των εισερχόμενων αναφορών, η οποία στοχεύει στο να παρέχει τόσο προς τις Αρχές Επιβολής του Νόμου όσο και προς τις Εποπτικές Αρχές και υπόχρεες οντότητες, πληροφόρηση για κόκκινες σημαίες, με βάση θεματική κατηγοριοποίηση αδικημάτων, για τις τάσεις και μεθόδους που χρησιμοποιούνται για το ΞΠΧ/ΧΤ.

Η Έκθεση αυτή, η οποία αποτελεί σημαντικό εργαλείο, γνώση και πληροφόρηση για την αξιολόγηση κινδύνων, τον εντοπισμό ύποπτων δραστηριοτήτων και τη στοχευμένη διάθεση των υφιστάμενων πόρων και δυναμικού, τόσο για τις διωκτικές Αρχές και τη Μονάδα, όσο και για τον εποπτευόμενο τομέα, βρίσκεται δημοσιευμένη στη νέα εκσυγχρονισμένη ιστοσελίδα της Μονάδας, που δημιουργήθηκε κατά το έτος 2023.

Παράλληλα όμως, δεν θα μπορούσα να μην τονίσω και την μεγάλη προσπάθεια που ξεκίνησε το Σεπτέμβριο 2023 και η οποία συνεχίζεται, για βελτίωση των αποτελεσμάτων των Αρχών Επιβολής του Νόμου και των Εισαγγελικών Αρχών για αύξηση του αριθμού των δεσμεύσεων και δημεύσεων παράνομων εσόδων σε ποινικές υποθέσεις που διερευνώνται από την Αστυνομία. Στο πλαίσιο αυτό, ουσιαστικής σημασίας αποτελεί η εκπόνηση από τη ΜΟΚΑΣ αναλυτικού εγχειριδίου με κατευθυντήριες γραμμές, ανάλυση της νομοθεσίας και των νομοθετικών δυνατοτήτων προς επίτευξη του σκοπού αυτού.

Είναι αντιληπτό ότι, η ΜΟΚΑΣ, αποτελεί μέρος του όλου συστήματος για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, έχοντας στο πλαίσιο αυτό, το δικό της ξεχωριστό συγκεκριμένο ρόλο όπως αυτός καθορίζεται και οριοθετείται από την εθνική νομοθεσία και τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Στοχεύουμε κατά το 2024 σε περαιτέρω βελτίωση των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο της συλλογικής προσπάθειας όλων των αρμόδιων φορέων, υπηρεσιών και οντοτήτων για την καταπολέμηση του ΞΠΧ/ΧΤ. Παράλληλα, στοχεύουμε στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του πλαισίου ανάκτησης παράνομων εσόδων, περιουσιακών στοιχείων, μέσω δεσμεύσεων και δημεύσεων για τη τελική αποστέρηση των εγκληματιών από τα παράνομα έσοδα τους, διασφαλίζοντας έτσι ότι το έγκλημα δεν αμείβεται.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλο το προσωπικό της ΜΟΚΑΣ για το έργο που επιτελεί και τη σημαντική προσπάθεια που καταβάλλει προς επίτευξη των στόχων μας, την ουσιαστική εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που μας αναλογούν, καθώς και προς εκσυγχρονισμό της Μονάδας.

Μαρία Κυρμίζη-Αντωνίου,
Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας,
Προϊστάμενη Μονάδας Χρηματοοικονομικών
Πληροφοριών (ΜΟΚΑΣ)

Το 2023 σε αριθμούς

2396 Αναφορές από Υπόχρεες Οντότητες

1883 Αναφορές Υποππων Δραστηριοτήτων

513 Αναφορές Υποππων Συναλλαγών

168 Διαβιβάσεις πληροφοριών σε άλλες Υπηρεσίες

67% Στην Αστυνομία Κύπρου

10% Στο Τμήμα Φορολογίας

Κυριότερες πηγές Αναφορών

986 Διασυνοριακές Αναφορές από ΜΧΠ ΕΕ

471 Από Τραπεζικά Ιδρύματα

320 Από Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών

Δείκτες Υποβολής Αναφορών

- Απάτη
- Ανεπαρκής τεκμηρίωση
- Αρνητικές Πληροφορίες

Διεθνής Συνεργασία

326 Αιτήματα από ξένες Μονάδες

3 χώρες που έστειλαν τα περισσότερα αιτήματα

Μάλτα

Ουκρανία

Ηνωμένο Βασίλειο

244 Αυθόρμητες διαβιβάσεις από ξένες Μονάδες

327 Αιτήματα προς ξένες Μονάδες

3 χώρες στις οποίες στάλθηκαν τα περισσότερα αιτήματα

Ηνωμένο Βασίλειο

Ισπανία

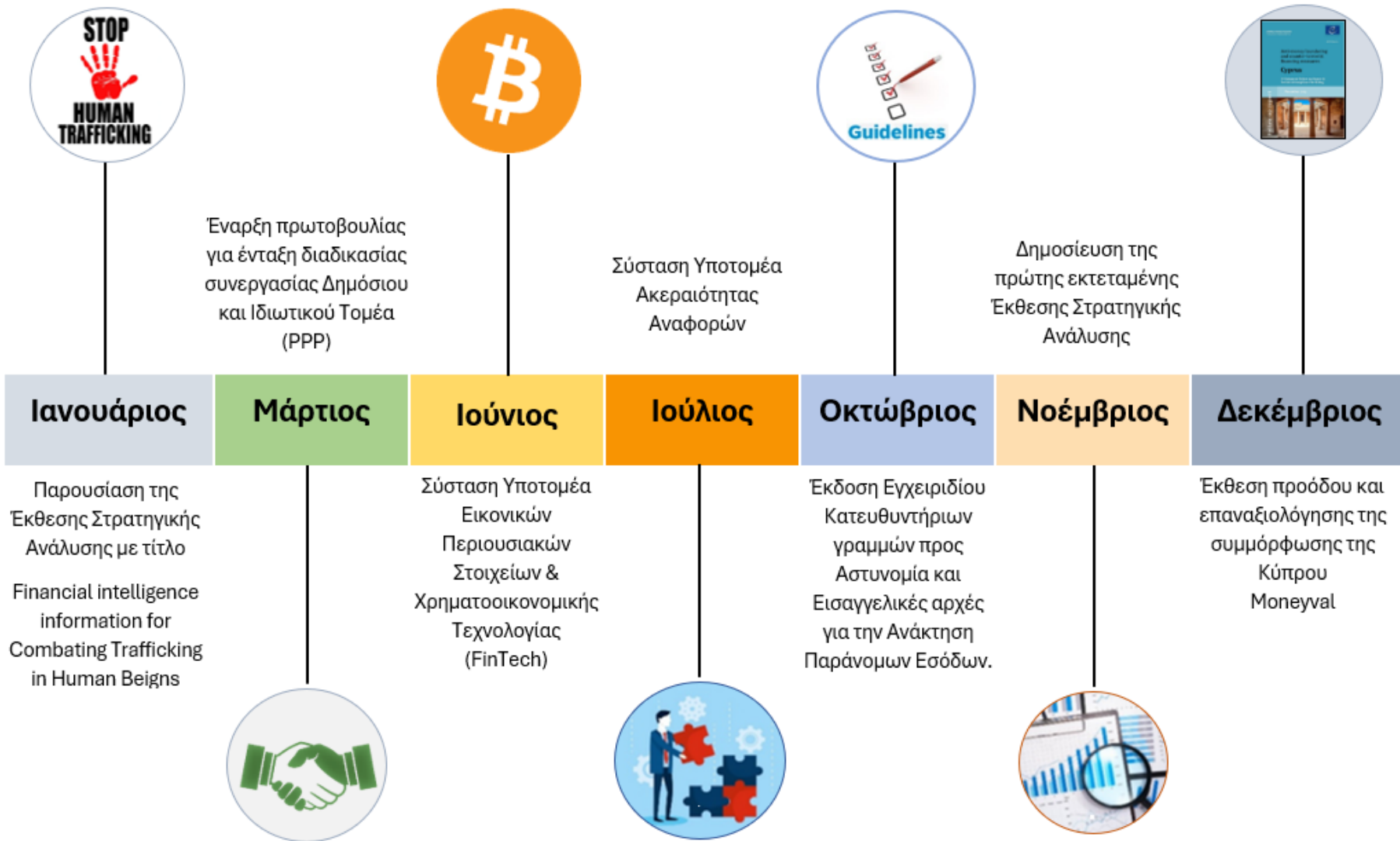

Ιταλία

285 Αναφορές που διαβιβάστηκαν σε ΜΧΠ κρατών μελών της ΕΕ, στη βάση του άρθρου 53 της οδηγίας 2015/849

139 Αυθόρμητες διαβιβάσεις προς ξένες Μονάδες

2023

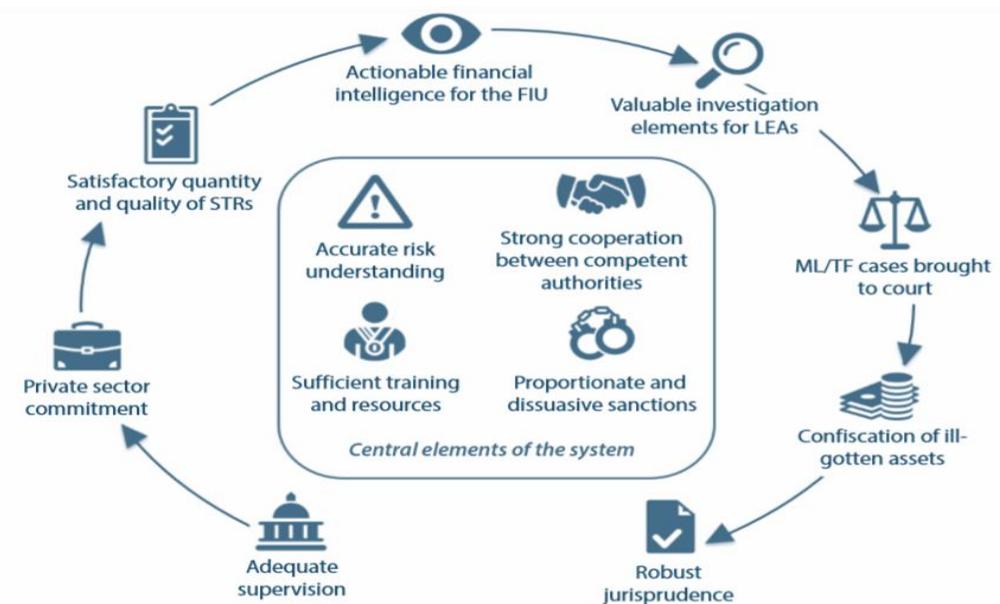
Εισαγωγή

Η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αποτελούν προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Διεθνούς κοινότητας εν γένει, αφού συμβάλλουν στη μείωση της εγκληματικότητας, στην προστασία και στη σταθερότητα της οικονομίας, στη βιώσιμη ανάπτυξη και στη διεθνή ασφάλεια.

Η επίτευξη αυτού του στόχου αποτελεί αρμοδιότητα διαφόρων Υπηρεσιών και φορέων στο εσωτερικό της κάθε χώρας.

Αυτός είναι και ο λόγος που οι Συστάσεις του FATF (Financial Action Task Force), οι Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι Διεθνείς Συμβάσεις, καθορίζουν συγκεκριμένες απαιτήσεις για τις Αρχές Επιβολής του Νόμου, τις Εισαγγελικές Αρχές, τις Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, όπως η ΜΟ.Κ.Α.Σ, τις Εποπτικές Αρχές και τον ιδιωτικό τομέα.

Η αποτελεσματικότητα του συστήματος καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εξαρτάται από την εφαρμογή όλων των μέτρων, νομοθετικών και πρακτικών, από όλους τους αρμόδιους φορείς και από την απτή τους συνεργασία, ως φαίνεται στο ακόλουθο σχεδιάγραμμα:

Πηγή: Ετήσια έκθεση Επιτροπής Moneyval 2022

Το κάθε στάδιο του Συστήματος έχει ιδιαίτερη σημασία, για να υπάρχουν τα επιθυμητά αποτελέσματα, με πρωταρχικό μέτρο την αποτελεσματική εποπτεία (supervision) των φορέων που παρέχουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, από τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές.

Αρμοδιότητες Μονάδας

Η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΟ.Κ.Α.Σ), άρχισε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 1997 και υπάγεται ιεραρχικά στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όντας λειτουργικά ανεξάρτητη και αυτόνομη [άρθρο 55(1)].

Η ΜΟ.Κ.Α.Σ, ως η Κεντρική Εθνική Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, παραλαμβάνει και αναλύει αναφορές ύποπτων συναλλαγών και ύποπτων δραστηριοτήτων που υποβάλλονται από Υπόχρεες Οντότητες.

Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις αναφορές, καθώς και άλλες πληροφορίες που αποκτούνται κατά την εξέταση των αναφορών αναλύονται και αξιοποιούνται δεόντως, έτσι ώστε, το αποτέλεσμα της ανάλυσης να προσθέτει αξία στην αρχική πληροφόρηση.

Όταν, με βάση τις αναφορές και/ή την οικονομική ανάλυση, προκύπτουν εύλογες υποψίες για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συναφή βασικά αδικήματα ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τα αποτελέσματα της ανάλυσης διαβιβάζονται από τη ΜΟΚΑΣ στην Αστυνομία για διεξαγωγή ανακρίσεων ή για σκοπούς πληροφόρησης. Όταν δε κρίνεται αναγκαίο, διαβιβάσεις γίνονται και σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα (όπως τον Έφορο Φορολογίας και το Τμήμα Τελωνείων), καθώς και στις Εποπτικές Αρχές. Η ΜΟΚΑΣ δεν διεξάγει ανακρίσεις για πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων.

Συνεπώς, οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών και ύποπτων δραστηριοτήτων, όταν αυτές υποβάλλονται ορθά και ολοκληρωμένα, αποτελούν ένα θεμελιώδες εργαλείο για την αποτελεσματικότητα του Κυπριακού συστήματος καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς ενδέχεται να παρέχουν ουσιώδη πληροφόρηση, η οποία μπορεί να βοηθήσει τις Αρχές Επιβολής του Νόμου (Αστυνομία) στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συναφών αδικημάτων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Σε εθνικό επίπεδο συνεργάζεται στενά με την Αστυνομία και τις υπόλοιπες Αρχές Επιβολής του Νόμου, με σκοπό την έκδοση Δικαστικών Διαταγμάτων Δέσμευσης παράνομων εσόδων στα πλαίσια ποινικών υποθέσεων που διερευνά η Αστυνομία. Συνεργάζεται πρόσθετα με την Κατηγορούσα Αρχή, προς έκδοση Δικαστικών Διαταγμάτων Δήμευσης με σκοπό την αποστέρηση από τους εγκληματίες, της παρανόμως αποκτηθείσας περιουσίας τους.

Η συνεργασία της Μονάδας με τις Εποπτικές Αρχές, τις Αρχές Επιβολής του Νόμου, καθώς και με τον ιδιωτικό τομέα, είναι ιδιαίτερα στενή, ενώ προάγεται σθεναρά και με συνέπεια διαχρονικά η σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Public private partnership - PPP).

Η έμπρακτη συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Public private partnership - PPP), αποτελεί μέτρο το οποίο προωθείται διεθνώς τόσο από το Financial Action Task Force (FATF), όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφόσον κρίνεται ως ένα άκρως χρήσιμο και προοδευτικό εργαλείο που αποσκοπεί στη βελτίωση της ικανότητας των χωρών να πατάξουν οικονομικής φύσεως αδικήματα.

Προκειμένου να μπορέσει η χώρα να εφαρμόσει και να ωφεληθεί έμπρακτα από τη συνεργασία του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, κατά το 2023 ξεκίνησε η παροχή τεχνικής βοήθειας από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, σε σχέση με την εξέταση της δυνατότητας να ενταχθεί

στην Κυπριακή Δημοκρατία μια διαδικασία συνεργασίας (Public Private Partnership), σε εθελοντική βάση, μεταξύ των διωκτικών Αρχών και του εποπτευόμενου Χρηματοοικονομικού Τομέα – αρχικά των Τραπεζικών Ιδρυμάτων, υπό το συντονισμό της Μονάδας Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών – ΜΟΚΑΣ.

Πέραν των αρμοδιοτήτων της σε εθνικό επίπεδο, σημαντικός είναι ο ρόλος της ΜΟ.Κ.Α.Σ. και στη διεθνή σκηνή. Εκπρόσωποι της Μονάδας μετέχουν σε διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με τα θέματα της νομιμοποίησης εσόδων, της δέσμευσης και δήμευσης παράνομων περιουσιακών στοιχείων και της διεθνούς συνεργασίας σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Η Μονάδα συνεργάζεται και ανταλλάζει πληροφορίες με αντίστοιχες Μονάδες άλλων χωρών, ενώ επίσης εκτελεί και Επίσημα Αιτήματα Δικαστικής Συνδρομής από ξένες Αρχές, όταν αυτά αφορούν τη δέσμευση και τη δήμευση παράνομων εσόδων.

Πρόσθετα, αποτελεί την Εθνική Υπηρεσία Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων [Asset Recovery Office (ARO)], για την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες των κρατών μελών της Ε.Ε., προς ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων προερχόμενων από παράνομες δραστηριότητες.

Προκειμένου να είναι σε θέση να φέρει εις πέρας τα καθήκοντα της, η ΜΟΚΑΣ θα πρέπει να στελεχώνεται με επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους. Κατά το 2023, το προσωπικό της ΜΟΚΑΣ ενισχύθηκε με 2 νέους δικηγόρους, ενώ 2 λειτουργοί του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής τοποθετήθηκαν στην Μονάδα.

Προς εκτέλεση των καθηκόντων της, η Μονάδα διαχωρίζεται σε δυο βασικούς τομείς. Στον Τομέα Ανάλυσης και στον Τομέα Διεθνούς Συνεργασίας και Συνεργασίας με την Αστυνομία και το Τμήμα Τελωνείων. Υποστηρίζεται πρόσθετα από Ομάδα Δικηγόρων της Δημοκρατίας που εκτελούν καθήκοντα στη ΜΟΚΑΣ.

Τομέας Ανάλυσης

Αναφορές από Υπόχρεες Οντότητες

Ως αναφέρθηκε ανωτέρω, η ΜΟ.Κ.Α.Σ ως η Εθνική Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Κύπρου, είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για τη λήψη και ανάλυση όλων των Αναφορών που υποβάλλονται από υπόχρεες οντότητες¹ και περιλαμβάνουν υποψίες ότι κεφάλαια συνιστούν ή ενδέχεται να συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με τη χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Η βασική αυτή λειτουργία έχει ανατεθεί στον Τομέα Ανάλυσης.

Αρμοδιότητα του Τομέα Ανάλυσης, είναι η ανάλυση των λαμβανόμενων ύποπτων χρηματοοικονομικών συναλλαγών και συναφών πληροφοριών, ώστε να διαπιστώνονται σχέσεις μεταξύ ύποπτων συναλλαγών και συναφών εγκληματικών δραστηριοτήτων.

Οι μορφές των Αναφορών που υποβάλλονται διαχωρίζονται:

- (α) σε Αναφορές Υπόπτων Δραστηριοτήτων (Suspicious Activity Reports - SARs)
- (β) σε Αναφορές Υπόπτων Συναλλαγών (Suspicious Transaction Reports – STRs)
- (γ) σε Συμπληρωματικές Αναφορές (Additional Information File AIF-S ή AIF-T)

Αναφορές Υπόπτων Δραστηριοτήτων (Suspicious Activity Reports - SARs)	Αναφορές Υπόπτων Συναλλαγών (Suspicious Transaction Reports – STRs)	Συμπληρωματικές Αναφορές Additional Information File AIF-S ή AIF-T
<ul style="list-style-type: none"> • Αναφορές που εδράζονται σε γενικές υποψίες οι οποίες εγείρονται από τη γενικότερη συμπεριφορά του υπό Αναφορά προσώπου και η οποία δημιουργεί τη γνώση ή την πεποίθηση ότι αυτός ενδέχεται να εμπλέκεται σε παράνομες δραστηριότητες από τις οποίες ενδέχεται να προήλθαν έσοδα.	<ul style="list-style-type: none"> • Πολύ πιο στοχευμένη, περιλαμβάνει Αναφορές που εδράζονται σε συγκεκριμένες ύποπτες συναλλαγές, οι οποίες δημιουργούν την γνώση ή την πεποίθηση ότι η συγκεκριμένη συναλλαγή ενδέχεται να σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμπληρωματική Αναφορά (Additional Information File - AIF), υποβάλλεται εκεί όπου το υπό αναφορά πρόσωπο ή εταιρεία αποτέλεσε αντικείμενο προηγούμενης αναφοράς ή σχετίζεται με προηγούμενη αναφορά από την ίδια υπόχρεα οντότητα.

¹ Οι Υπόχρεες Οντότητες καθορίζονται στο άρθρο 2(A) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (188(I)/2007)

Η ανάλυση των αναφορών γίνεται από εξειδικευμένο προσωπικό, με τη χρησιμοποίηση αναλυτικών εργαλείων και λογισμικών συστημάτων. Η ανάλυση συνίσταται τόσο σε επιχειρησιακή όσο και σε στρατηγική ανάλυση.

Επιχειρησιακή ανάλυση

Η επιχειρησιακή ανάλυση, εστιάζεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιεί διαθέσιμες, αλλά και πρόσθετες πληροφορίες και ακολουθεί τα ίχνη συγκεκριμένων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων ώστε να εντοπιστούν ενδεχόμενες συνδέσεις με παράνομα έσοδα, Νομιμοποίηση Εσόδων ή/και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

Εφόσον εντοπιστούν τέτοιες συνδέσεις, τα αποτελέσματα της επιχειρησιακής ανάλυσης, διαβιβάζονται στην Αστυνομία, για σκοπούς διεξαγωγής ανακρίσεων ή για σκοπούς πληροφόρησης, αλλά και σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, όταν κρίνεται ότι προκύπτουν θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

Διαγραμματική απεικόνιση επιχειρησιακής ανάλυσης

Στρατηγική ανάλυση

Η στρατηγική ανάλυση είναι ευρύτερη εξ' ορισμού. Γίνεται σε μάκρο-επίπεδο, χρησιμοποιεί τη διαθέσιμη πληροφόρηση ολιστικά και από αυτή προκύπτουν νέες τάσεις και πρακτικές νομιμοποίησης εσόδων, απειλές και ενδεχόμενες αδυναμίες του συστήματος.

Στόχος της Μονάδας είναι μέσω της στρατηγικής ανάλυσης να παρέχει στις υπόχρεες οντότητες, τις εποπτικές αρχές και σε όλους όσους εμπλέκονται στη μάχη για την πάταξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, πληροφορίες για την έκταση του φαινομένου στην Κύπρο, ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις που στοχεύουν στη βελτίωση των μέτρων και της νομοθεσίας, τόσον όσον αφορά την πρόληψη αλλά και την καταπολέμηση των φαινομένων αυτών.

Τα αποτελέσματα της στρατηγικής ανάλυσης διαβιβάζονται σε όλους τους ενδιαφερόμενους εταίρους, τόσο του δημόσιου, όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Κατά το 2023, η Μονάδα, εκπόνησε την πρώτη εκτεταμένη Έκθεση Στρατηγικής Ανάλυσης, η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις, τις τυπολογίες και τους δείκτες επικινδυνότητας σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι οποίοι εντοπίστηκαν κατά την ανάλυση των πληροφοριών που περιέχονταν στις αναφορές που υποβλήθηκαν από τις Υπόχρεες Οντότητες κατά τα έτη 2020-2022.

Κατευθυντήριες γραμμές προς τις υπόχρεες οντότητες για την υποβολή Αναφορών

Τον Απρίλιο του 2018, ο Τομέας Ανάλυσης εξέδωσε τις «Κατευθυντήριες γραμμές προς τις υπόχρεες οντότητες για την υποβολή Αναφορών», οι οποίες κυκλοφόρησαν σε όλες τις υπόχρεες οντότητες. Σκοπός του εγγράφου ήταν η παροχή κατευθυντήριων γραμμών προς τις υπόχρεες οντότητες για την υποβολή ποιοτικών Αναφορών προς την ΜΟ.Κ.Α.Σ.

Έκτοτε, λειτουργοί του Τομέα, συνεχίζουν να καθοδηγούν και να συμβουλεύουν τις Υπόχρεες Οντότητες, επιδιώκοντας την συνεχή βελτίωση της ποιότητας των Αναφορών που υποβάλλονται στην Μονάδα.

Από το 2023 και εντεύθεν, η αρμοδιότητα αυτή ανατέθηκε στον υποτομέα ακεραιότητας και διαλογής αναφορών.

Σύσταση Υποτομέα Ακεραιότητας και Διαλογής Αναφορών

Το 2023 συστάθηκε ένας νέος υποτομέας, ιεραρχικά υπαγόμενος στον τομέα Ανάλυσης, ο υποτομέας ακεραιότητας και διαλογής αναφορών. Αρμοδιότητα του υποτομέα, είναι ο έλεγχος των αναφορών, όσον αφορά την ποιότητα και την πληρότητα τους, πριν αυτές γίνουν αποδεκτές στο ηλεκτρονικό σύστημα GoAML, η κατηγοριοποίηση των αναφορών με βάση προκαθορισμένα κριτήρια στη βάση αξιολόγησης κινδύνου που αφορούν τον βαθμό σοβαρότητας και καθορίζουν τη σειρά προτεραιότητας τους για ανάθεση στους λειτουργούς για περαιτέρω ανάλυση. Επιπρόσθετα, παρέχει στήριξη στις Υπόχρεες Οντότητες, σε όλα τα στάδια ετοιμασίας και υποβολής των αναφορών.

Η σύσταση του εν λόγω τομέα είναι ουσιαστικής σημασίας, καθώς αποβλέπει στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων της Μονάδας και στην συνεπακόλουθη αύξηση της παραγωγικότητας, ενώ απέφερε απτά αποτελέσματα και συνέτεινε σημαντικά στην βελτίωση της λειτουργίας του Τομέα Ανάλυσης, παρά το γεγονός ότι μετρά μόλις λίγους μήνες λειτουργίας.

Σύσταση Υποτομέα Εικονικών Περιουσιακών Στοιχείων & Χρηματοοικονομικής Τεχνολογίας (FinTech)

Η ΜΟΚΑΣ προκειμένου να ανταποκριθεί στους νέους αναδυόμενους κινδύνους που συνεπάγεται η πρόοδος της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, από άποψης νομιμοποίησης εσόδων, σύστησε ένα νέο υποτομέα, κάτω από τον Τομέα Ανάλυσης, τον Τομέα Εικονικών Περιουσιακών Στοιχείων & Χρηματοοικονομικής Τεχνολογίας (FinTech).

Ο Τομέας Εικονικών Περιουσιακών Στοιχείων & Χρηματοοικονομικής Τεχνολογίας (FinTech) παρακολουθεί τις τεχνολογικές καινοτομίες και αναλύει ύποπτες συναλλαγές. Αναμένεται ότι θα συμβάλει ουσιαστικά στον έγκαιρο εντοπισμό και τη δέσμευση παράνομων εικονικών περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό τη μελλοντική δήμευση.

Στατιστικά Αναφορών ανά έτος για την περίοδο 2015-2023

Πίνακας Α

Έτος	Αριθμός Αναφορών	Ποσοστιαία μεταβολή
2015	938	-
2016	1623	73%
2017	1480	-9%
2018	1836	24%
2019	1763	-4%
2020	1626	-8%
2021	2499	54%
2022	1901	-24%
2023	2396	26%

Κατά το 2023 λήφθηκαν συνολικά 2.396 Αναφορές, 513 Αναφορές Ύποπτων Συναλλαγών (STRs) και 1.883 Αναφορές Ύποπτων Δραστηριοτήτων (SARs).

Το ακόλουθο γράφημα δείχνει την εξελικτική πορεία του αριθμού των Αναφορών που υποβλήθηκαν τα τελευταία 9 χρόνια.

Διάγραμμα 1: Αριθμός Αναφορών για τα έτη 2015-2023

Ανάλυση Αναφορών ανά κλάδο

Όπως φαίνεται, ο συνολικός αριθμός των αναφορών αυξήθηκε το 2023 κατά 26%. Αύξηση του αριθμού των υποβληθέντων αναφορών, καταγράφεται σχεδόν από το σύνολο των κλάδων, με την μεγαλύτερη αύξηση να καταγράφεται από τους Πάροχους Υπηρεσιών Τυχερών Παιγνιδιών και τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος.

Πίνακας Β

Αναφορές κατά κλάδο	2023	2022	
Διασυνοριακές Αναφορές από ΜΧΠ της ΕΕ	986	803	↑
Τραπεζικά Ιδρύματα	471	476	↓
Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών	320	251	↑
Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος	287	115	↑
Πάροχοι Υπηρεσιών Τυχερών Παιγνιδιών	117	44	↑
Εταιρείες Μεταφοράς Χρημάτων	116	112	↑
Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών	32	37	↓
Λογιστές / Ελεγκτές	27	21	↑
Δικηγόροι	26	18	↑
Λοιπές Υπόχρεες Οντότητες	14	24	
ΣΥΝΟΛΟ	2396	1.901	

Κατά το 2023, συνεχίστηκε η άνοδος του αριθμού των διασυνοριακών αναφορών που διαβιβάστηκαν από Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ) της ΕΕ, η οποία είχε διαφανεί ήδη από το 2022.

Συγκεκριμένα διαβιβάστηκαν 986 διασυνοριακές αναφορές, καταγράφοντας άνοδο της τάξης του 23%, σε σύγκριση με το 2022.

Η κατηγορία αυτή αποτελείται από αναφορές που υποβλήθηκαν από Υπόχρεες Οντότητες που είναι αδειοδοτημένες από άλλο κράτος μέλος, οι οποίες ασκώντας το δικαίωμα εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών («μηχανισμός διαβατηρίου»), παρέχουν υπηρεσίες στη Δημοκρατία. Οι αναφορές αυτές προέρχονται κατά κύριο λόγο από εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech)² που εδρεύουν σε άλλα Κράτη Μέλη.

² Financial Technology Companies – προϊόντα και εταιρείες που χρησιμοποιούν νέες ψηφιακές τεχνολογίες στην τραπεζική και χρηματοοικονομική αγορά – λεξικό Merriam - Webster

Η αύξηση αυτή είναι ενδεικτική της παγκόσμιας τάσης χρησιμοποίησης της τεχνολογικής καινοτομίας που επιτρέπει την πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω της χρήσης ψηφιακών υποδομών.

Παράδειγμα Υπόθεσης: Διασυνοριακή Αναφορά

Η Μονάδα έλαβε διασυνοριακή αναφορά, η οποία διαβάστηκε από ξένη ΜΧΠ με την υποψία ότι συναλλαγές ενδεχομένως να σχετίζονταν με αγοραπωλησία υλικού παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης/εκμετάλλευσης (Child Sexual Abuse Material).

Σύμφωνα με την Αναφορά που υποβλήθηκε από εταιρεία χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech), πρόσωπο στη Δημοκρατία, συναλλασσόταν με άτομα που φαίνεται να πωλούσαν υλικό παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης.

Ο λογαριασμός στην εταιρεία χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, ανοίχθηκε από την Κύπρο, με ψευδές ονοματεπώνυμο. Μετά από έρευνες της Μονάδας διαπιστώθηκε η πραγματική ταυτότητα του κατόχου του λογαριασμού.

Από την ανάλυση των συναλλαγών του υπό αναφορά προσώπου, διαπιστώθηκε ότι όντως προέβη σε μεταφορές χρημάτων σε άτομα τα οποία ενδεχομένως να εμπλέκονται σε πώληση υλικού παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης/εκμετάλλευσης.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης, διαβιβάστηκαν στην Αστυνομία για διερεύνηση ενδεχομένων ποινικών αδικημάτων

Δεύτερος σε αριθμό αναφορών, ο τραπεζικός κλάδος, ο οποίος παραδοσιακά, αποτελεί έναν εκ των μεγαλύτερων υποβολέων αναφορών. Κατά το 2023 υποβλήθηκαν 471 αναφορές από τραπεζικά ιδρύματα παραμένοντας στα ίδια επίπεδα με πέρσι.

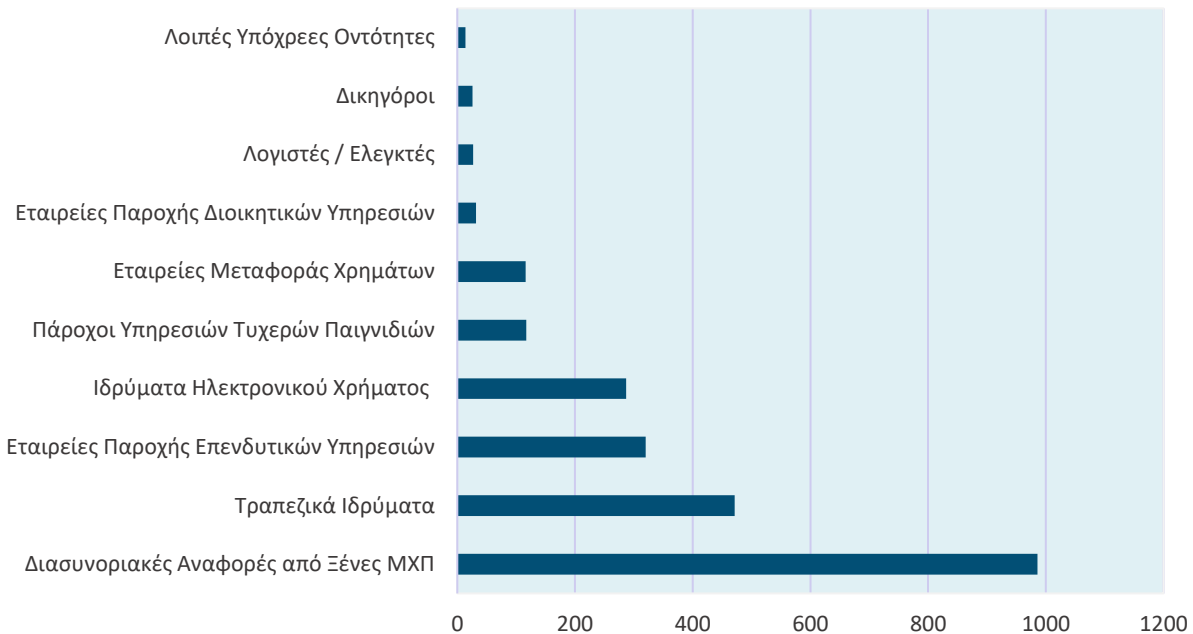
Ακολουθούν οι Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών με 320 αναφορές και τα Ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος με απόλυτο αριθμό 287 αναφορών συνεχίζοντας την αυξητική τάση που είχε αρχίσει από το 2022.

Η προδιαγραφείσα αυξητική πορεία των αναφορών από παρόχους Υπηρεσιών Τυχερών Παιγνιδιών συνεχίστηκε και το 2023, κατατάσσοντας τον κλάδο τον πέμπτο στη σειρά υποβολέα αναφορών, με 117 αναφορές και άνοδο της τάξης του 166%.

Οι Εταιρείες Μεταφοράς Χρημάτων, μετά την μεγάλη μείωση που κατέγραψαν το 2022, παρέμειναν στα ίδια χαμηλά επίπεδα αναφορών, με τον απόλυτο αριθμό αναφορών να ανέρχεται στις 116.

Οι αναφορές από εταιρείες παροχής διοικητικών υπηρεσιών σημείωσαν οριακή μείωση, ενώ οι αναφορές από λογιστές και δικηγόρους, παρά την μικρή αύξηση που κατέγραψαν κατά το 2023, εντούτοις εξακολουθούν να κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα.

Διάγραμμα 2: Ανάλυση Αναφορών ανά κλάδο για το 2023

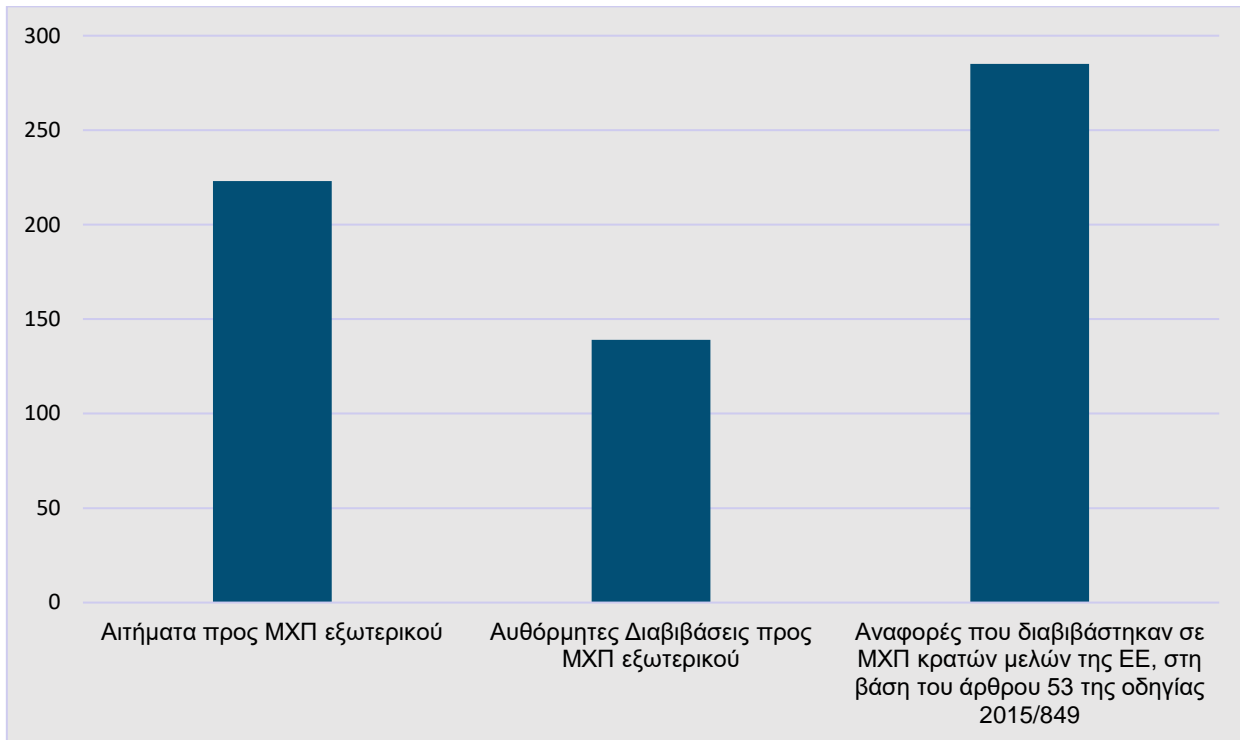
Στα πλαίσια της εξέτασης των Αναφορών, ο Τομέας Ανάλυσης συλλέγει πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως από αντίστοιχες Μονάδες του Εξωτερικού, βάσεις δεδομένων που έχει πρόσβαση, Τμήμα Φορολογίας, Αστυνομία, Τμήμα Εφόρου Εταιρειών κ.α.

Πρόσθετα, εκεί και όπου κρίνεται σκόπιμο, τα μέλη του Τομέα Ανάλυσης, προχωρούν και σε αυθόρμητη αποστολή πληροφοριών σε αντίστοιχες Μονάδες άλλων χωρών.

Επιπρόσθετα, στη βάση του άρθρου 53 της οδηγίας 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η Μονάδα προώθησε σε Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ) κρατών μελών της ΕΕ, 285 αναφορές, οι οποίες κρίθηκε ότι περιείχαν πληροφορίες που τις αφορούσαν.

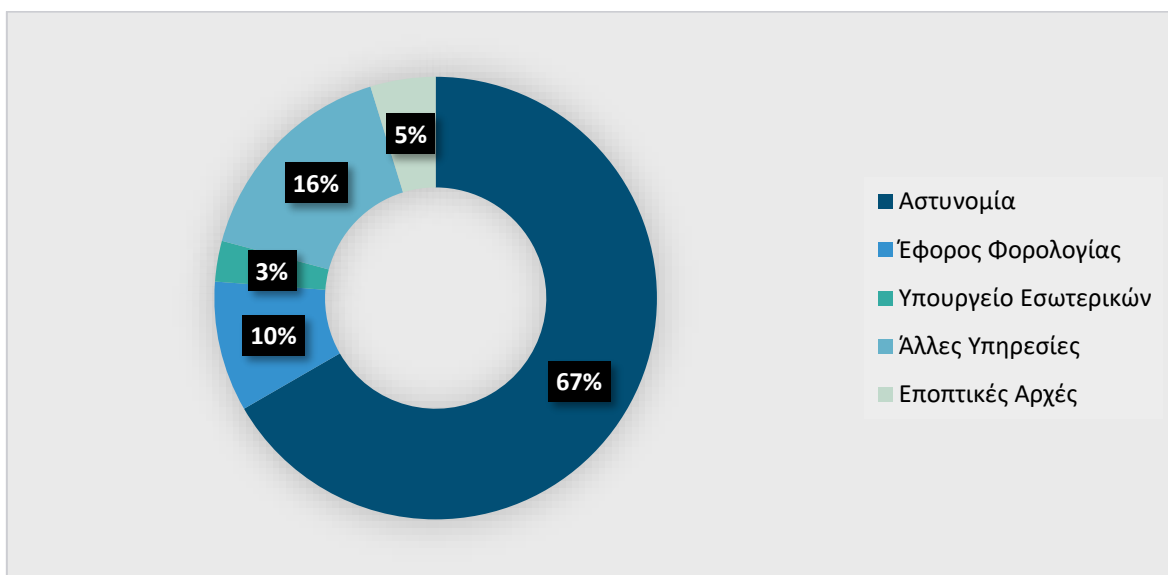
Διάγραμμα 3: Αριθμός Αιτημάτων, Αυθόρμητων Ενημερώσεων και Διαβιβάσεων στη βάση του άρθρου 53 της Οδηγίας 2015/849 που στάλθηκαν από τον Τομέα Ανάλυσης κατά το έτος 2023

Τέλος, στα πλαίσια εκτέλεσης των καθηκόντων της και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, η Μονάδα διαβιβάζει πληροφορίες σε άλλες Υπηρεσίες της Δημοκρατίας.

Κατά το 2023, έγιναν 168 διαβιβάσεις, με την πλειοψηφία να διαβιβάζονται στην Αστυνομία Κύπρου (67%) για διερεύνηση ή πληροφόρηση, ενώ ακολουθεί το Τμήμα του Εφόρου Φορολογίας με ποσοστό 10%.

Διάγραμμα 4: Αριθμός Υποθέσεων που διαβιβάστηκαν σε άλλες Υπηρεσίες το έτος 2023

Δείκτες υποψίας

Κατά την υποβολή των Αναφορών, οι Υπόχρεες Οντότητες επιλέγουν από το σύστημα, τους δείκτες υποψίας που αποτέλεσαν το έναυσμα για την υποβολή της Αναφοράς στη Μονάδα.

Οι δείκτες αυτοί αναθεωρούνται περιοδικά, ώστε να παραμένουν επίκαιροι και προορατικοί αντανακλώντας τόσο τους τρέχοντες, όσο και τους αναδυόμενους κινδύνους, περιλαμβάνοντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις αλλαγές που συντελούνται.

Κατά το 2023 προστέθηκαν αρκετοί νέοι δείκτες ενώ άλλοι προσαρμόστηκαν ώστε να αντικατοπτρίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τις τρέχουσες συνθήκες. Κάποιοι από τους δείκτες που προστέθηκαν ήταν σχετικοί με την παραβίαση των κυρώσεων και την εμπορία προσώπων.

Με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται από τους δείκτες που επιλέγονται, η Μονάδα αντλεί πολύτιμες πληροφορίες και με τη χρήση αναλυτικών τεχνικών αξιολογεί τους κινδύνους, εντοπίζει, αναλύει και καταγράφει λεπτομερώς τα χαρακτηριστικά, τις τάσεις και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται από τους εγκληματίες για το ξέπλυμα των παράνομων εσόδων τους ή για την χρηματοδότηση τρομοκρατικών ενεργειών.

Πιο κάτω παρατίθενται, με σειρά προτεραιότητας, οι 10 δείκτες υποψίας που επιλέχθηκαν περισσότερο κατά το έτος 2023, κατά την υποβολή των Αναφορών από τις Υπόχρεες Οντότητες.

1. Απάτη

Απάτη συνιστούν πράξεις ή παραλείψεις που αποσκοπούν στην εξαπάτηση άλλου προσώπου και είναι ένα από τα πιο συνηθισμένα γενεσιουργά αδικήματα για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Σε ότι αφορά τα θέματα που άπτονται των δραστηριοτήτων της ΜΟΚΑΣ, από αυτές τις πράξεις ή παραλείψεις, προκύπτουν αθέμιτα και παράνομα έσοδα. Η υποψία για απάτη είναι ένας από τους πιο συνηθισμένους λόγους υποβολής Αναφοράς. Ο δείκτης αυτός δεν περιλαμβάνει την υποψία για απάτη μέσω διαδικτύου, και την απάτη ΦΠΑ.

2. Ανεπαρκής τεκμηρίωση

Στο πλαίσιο των προληπτικών μέτρων για παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα απαιτούν όπως οι πελάτες τους παρέχουν υποστηρικτικά έγγραφα για την εκτέλεση συναλλαγών. Όταν οι πελάτες αδυνατούν να συμμορφωθούν με την παρούσα απαίτηση, αυτό μπορεί να αποτελεί ένδειξη ύποπτης δραστηριότητας.

3. Αρνητικές πληροφορίες

Πολλές φορές οι υπόχρεες οντότητες μπορεί να εντοπίσουν αρνητικές πληροφορίες, π.χ. από τον ξένο ή εγχώριο τύπο, σχετικά με τους πελάτες τους. Ο εντοπισμός τέτοιων αρνητικών πληροφοριών συχνά οδηγεί στην υποβολή Αναφορών.

4. Ασυνήθιστη συμπεριφορά του πελάτη

Ασάφεια σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, άρνηση προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων ή άλλων υποστηρικτικών εγγράφων, αποτελούν δείγματα ασυνήθιστης συμπεριφοράς που σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες προκαλεί υποψίες και ενδέχεται να οδηγήσει στην υποβολή Αναφοράς στη Μονάδα.

5. Δραστηριότητες που στερούνται οικονομικής λογικής

Όλες σχεδόν οι επιχειρήσεις δημιουργούνται για να αποκομίσουν κέρδος και οι οικονομικές τους αποφάσεις λαμβάνονται σε αυτή τη βάση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, οι υπόχρεες οντότητες εντοπίζουν συναλλαγές που στερούνται οικονομικής λογικής. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει υποψίες για παράνομες δραστηριότητες και μπορεί να οδηγήσει στην υποβολή Αναφορών.

6. Απάτη μέσω διαδικτύου

Η εμφάνιση και η ραγδαία ανάπτυξη του διαδικτύου, δημιούργησε εύφορο έδαφος για τη διάπραξη νέων μορφών απάτης. Παραβίαση λογαριασμών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αποστολή ψευδών ή παραπλανητικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, απάτη τύπου “romance scam”, απατηλές σελίδες τραπεζών και κλοπή προσωπικών δεδομένων είναι μόνο κάποιες από αυτές.

Παράδειγμα Υπόθεσης: Κύκλωμα τέλεσης απάτης μέσω διαδικτύου και μεταφορείς παράνομου χρήματος (money mules) – Διαβίβαση στην Αστυνομία για σκοπούς διερεύνησης

Η Μονάδα έλαβε 8 αναφορές από τραπεζικό ίδρυμα. Κοινός παρονομαστής σε όλες τις Αναφορές ήταν τα αιτήματα ανάκλησης που έλαβε η τράπεζα από τις αντισυμβαλλόμενες τράπεζες, αφού οι αποστολείς χρημάτων που πιστώθηκαν στους λογαριασμούς των υπό αναφορά πελάτων της, ισχυρίζονταν ότι εξαπατήθηκαν από αυτούς.

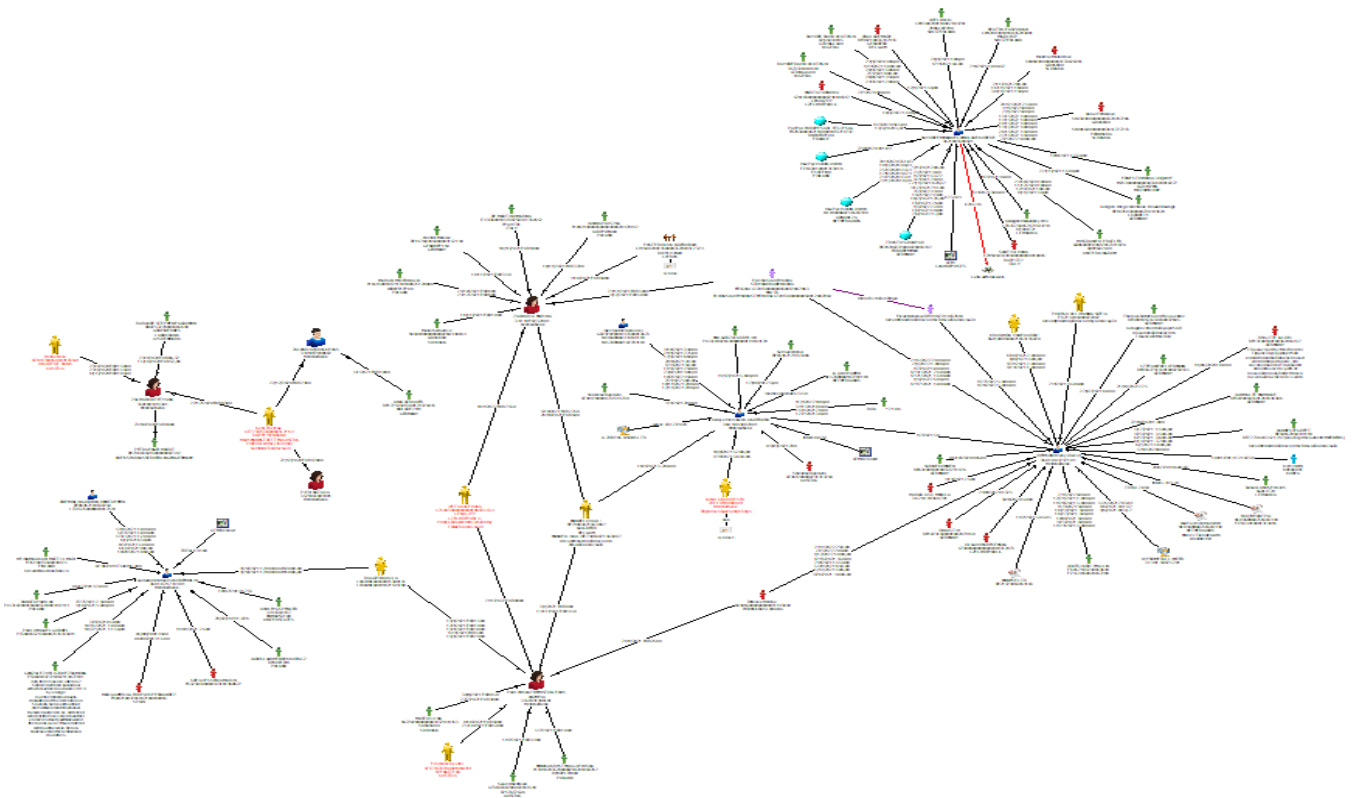
Από την ανάλυση της κίνησης των λογαριασμών που διενήργησε η Μονάδα, εντοπίστηκαν πολύπλοκες συνδέσεις, σε επίπεδο συναλλαγών που ήγειραν υποψίες για ενδεχόμενο εντοπισμό κυκλώματος που εξαπατούσε πρόσωπα μέσω διαδικτύου, τους αποσπούσε χρήματα και εν συνεχεία χρησιμοποιούσε μεταφορείς παράνομου χρήματος (money mules) στη Δημοκρατία, σε μια προσπάθεια να αποκρύψουν και να συγκαλύψουν την παράνομη προέλευσή των χρημάτων.

Στα πλαίσια της ανάλυσης της υπόθεσης, συλλέχθηκαν πολλές πληροφορίες τόσο από το εσωτερικό, όσο και από το εξωτερικό.

Από ανταλλαγή πληροφοριών με αντίστοιχες Μονάδες του εξωτερικού, προέκυψε πληροφόρηση ότι αρκετά πρόσωπα είχαν υποβάλει καταγγελίες στις Αρχές Επιβολής του Νόμου των χωρών τους.

Όπως προέκυψε, ο τρόπος εξαπάτησης των θυμάτων, ήταν διάφοροι και κυμαίνονταν από διαδικτυακές πωλήσεις προϊόντων που δεν αποστέλλονταν ποτέ μέχρι απάτες τύπου “romance scam”.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης διαβιβάστηκαν στην Αστυνομία για σκοπούς διερεύνησης .

7. Συναλλαγές που δεν συνάδουν με τη δηλωθείσα δραστηριότητα ή/και το οικονομικό προφίλ του πελάτη

Είναι άλλος ένας κοινός δείκτης υποψίας, αφορά πρόσωπα που εκτελούν συναλλαγές οι οποίες δεν σχετίζονται με τις δηλωθείσες δραστηριότητές τους ή/και το οικονομικό προφίλ τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να δημιουργηθούν υποψίες σχετικά με τη νομιμότητα των πραγματικών δραστηριοτήτων των προσώπων αυτών.

8. Πλαστά έγγραφα

Η παροχή εγγράφων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ή αποδείξεις ότι είναι πλαστά είναι ένας άλλος κοινός δείκτης για την υποβολή Αναφορών. Σε πολλές περιπτώσεις πρόκειται για έγγραφα που παρουσιάζονται στην υπόχρεη οντότητα για να δικαιολογήσουν μια πράξη, όπως τιμολόγια και έγγραφα φορτωτικής.

9. Έρευνα από Σώματα Επιβολής του Νόμου

Ένας αριθμός Αναφορών υποβάλλονται στη Μονάδα όταν υπόχρεες οντότητες ανακαλύψουν ότι πελάτες τους διερευνώνται από Σώματα Επιβολής του Νόμου. Αυτό συμβαίνει συνήθως όταν ένα Σώμα Επιβολής του Νόμου, όπως η Αστυνομία, παραδώσει δικαστικό διάταγμα αποκάλυψης εγγράφων στην υπόχρεα οντότητα. Οι πληροφορίες αυτές φυσικά πιθανόν να περιέλθουν στην προσοχή των υπόχρεων οντοτήτων και από άλλες πηγές, όπως τα τοπικά μέσα ενημέρωσης.

10. Χρήση αχυρανθρώπων/Ψευδής δήλωση τελικού δικαιούχου

Μια αρκετά συνήθης υποψία είναι η ενδεχόμενη χρήση αχυρανθρώπων, με σκοπό την απόκρυψη του τελικού πραγματικού ιδιοκτήτη των εταιρειών. Η παροχή ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών σε σχέση με την ταυτότητα του τελικού πραγματικού δικαιούχου συνιστά αδίκημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης ή/και χρηματική ποινή.

Τομέας Διεθνούς Συνεργασίας και Συνεργασίας με Αστυνομία και Τελωνείο

Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας σπανίως διενεργούνται σε αμιγώς εθνικό επίπεδο. Συνήθως σε αυτού του είδους τα αδικήματα υπάρχει έντονα το διασυνοριακό στοιχείο. Συνεπώς για την πάταξη των συναφών εγκλημάτων, ουσιαστικής σημασίας αποτελεί η διεθνής συνεργασία, χωρίς την οποία, τα αποτελέσματα κάθε χώρας μεμονωμένα θα ήταν σαφώς περιορισμένα.

Η Μονάδα, σε συνάρτηση με την ευρωπαϊκή οδηγία και τις συστάσεις της FATF, προάγει την ευρύτερη δυνατή διασυνοριακή συνεργασία στη βάση των αρχών του Egmont Group που αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών και τα Αιτήματα των ξένων χωρών εκτελούνται ταχέως και αποτελεσματικά.

Η αρμοδιότητα αυτή έχει ανατεθεί στον Τομέα Διεθνούς Συνεργασίας και Συνεργασίας με την Αστυνομία και το Τμήμα Τελωνείων.

Τα Αιτήματα διακρίνονται σε Αιτήματα παροχής πληροφοριών που αποστέλλονται από αντίστοιχες Μονάδες άλλων χωρών και σε Επίσημα Αιτήματα Δικαστικής Συνδρομής, τα οποία αποστέλλονται από ξένες χώρες και διαβιβάζονται στη ΜΟ.Κ.Α.Σ., μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, που είναι η Κεντρική Αρχή για τη Διεθνή Συνεργασία, όταν αυτά περιλαμβάνουν δέσμευση ή δήμευση παράνομων εσόδων, καθώς και σε αιτήματα που αποστέλλονται στη Μονάδα από αρμόδιες Δικαστικές Αρχές των κρατών μελών της Ε.Ε και διαβιβάζονται στην Κυπριακή Δημοκρατία για εγγραφή και εκτέλεση σύμφωνα με τον Κανονισμό (Ε.Ε) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης ή δήμευσης.

Πρόσθετα, ο Τομέας Διεθνούς Συνεργασίας, είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση αιτημάτων από Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων Κρατών μελών της Ε.Ε (ARO), ενώ επίσης, αναλύει τις αυθόρμητες ενημερώσεις που λαμβάνονται από αντίστοιχες Μονάδες άλλων κρατών και όπου χρειάζεται διαβιβάζει το αποτέλεσμα της ανάλυσης στην Αστυνομία ή σε άλλες αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

Συνεργασία με αντίστοιχες Μονάδες ξένων Χωρών

Η Μονάδα της Κύπρου (ΜΟ.Κ.Α.Σ.) έχει υπογράψει Μνημόνια Συνεργασίας με τις αντίστοιχες Μονάδες των ακόλουθων χωρών:

- Βέλγιο
- Γαλλία
- Σλοβενία
- Τσεχία
- Ισραήλ
- Ιρλανδία
- Μάλτα
- Αυστραλία
- Πολωνία
- Ουκρανία
- Αλβανία
- Βουλγαρία
- Καναδάς
- Ρωσία
- Νότιος Αφρική
- ΗΠΑ
- Ρουμανία
- Χιλή
- Κορέα
- Συρία
- Γεωργία
- Μολδαβία
- Αρούμπα
- Σερβία
- Ιορδανία
- Ιαπωνία
- Αρμενία
- Μαυροβούνιο
- Καζακστάν
- Κράτος της Πόλεως του Βατικανού
- Αίγυπτος
- Άγιος Μαρτίνος
- Νορβηγία
- Λίχτενσταϊν
- Ολλανδικές Αντίλλες
- Δημοκρατία της Κιργιζίας
- ΗΑΕ
- Ουζμπεκιστάν
- Μπαγκλαντές

Παρόλα αυτά, η ανυπαρξία υπογεγραμμένου μνημονίου, ουδόλως επηρεάζει τη συνεργασία της ΜΟ.Κ.Α.Σ. με άλλες αντίστοιχες Μονάδες ξένων χωρών, αφού ο Νόμος περιλαμβάνει ειδική πρόνοια, η οποία δίδει τη δυνατότητα συνεργασίας με άλλες αντίστοιχες Μονάδες, χωρίς να προϋποτίθεται η υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας.

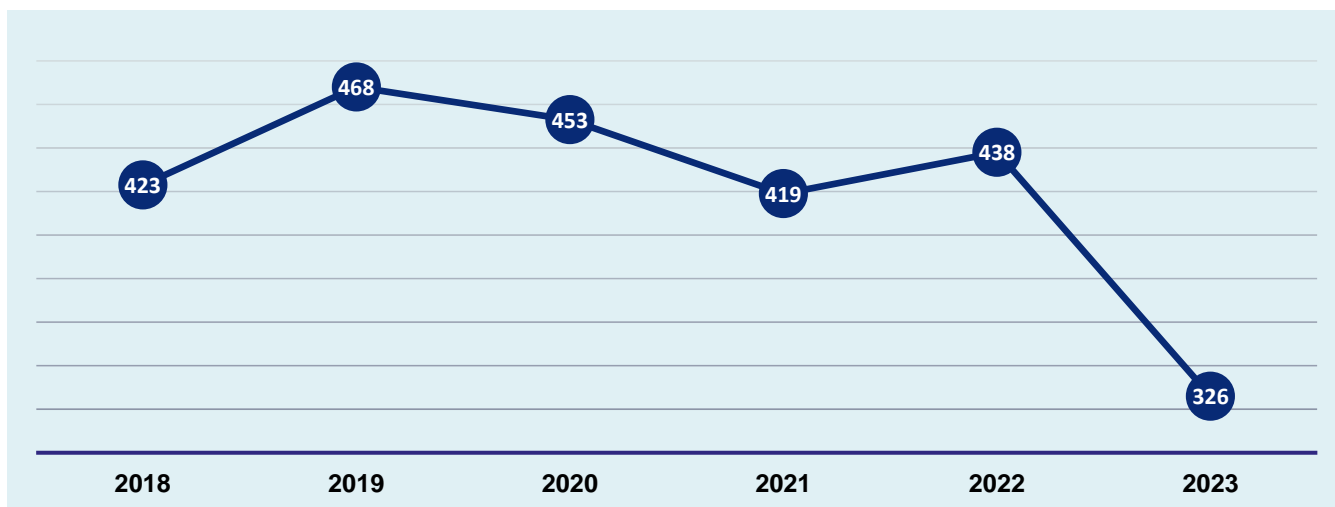
Κατά το 2023, ο Τομέας Διεθνούς Συνεργασίας και Συνεργασίας με την Αστυνομία και το Τελωνείο εκτέλεσε 326 Αιτήματα από αντίστοιχες Μονάδες Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών του εξωτερικού και 70 Αιτήματα από Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων.

Πίνακας Γ – Αιτήματα από Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών και Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων και Αυθόρμητες ενημερώσεις από αντίστοιχες Μονάδες Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών του Εξωτερικού για τα έτος 2023

	2023
Αιτήματα από ξένες Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών	326
Αιτήματα από ξένες Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών στοιχείων	70
Αυθόρμητες ενημερώσεις από αντίστοιχες Μονάδες Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών του Εξωτερικού	244

Η πλειοψηφία των αιτημάτων που λήφθηκαν κατά το 2023, προερχόταν από τη Μάλτα, την Ουκρανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Διάγραμμα 5: Διαγραμματική παρουσίαση των Αιτημάτων από ξένες Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών κατά τα έτη 2018-2023

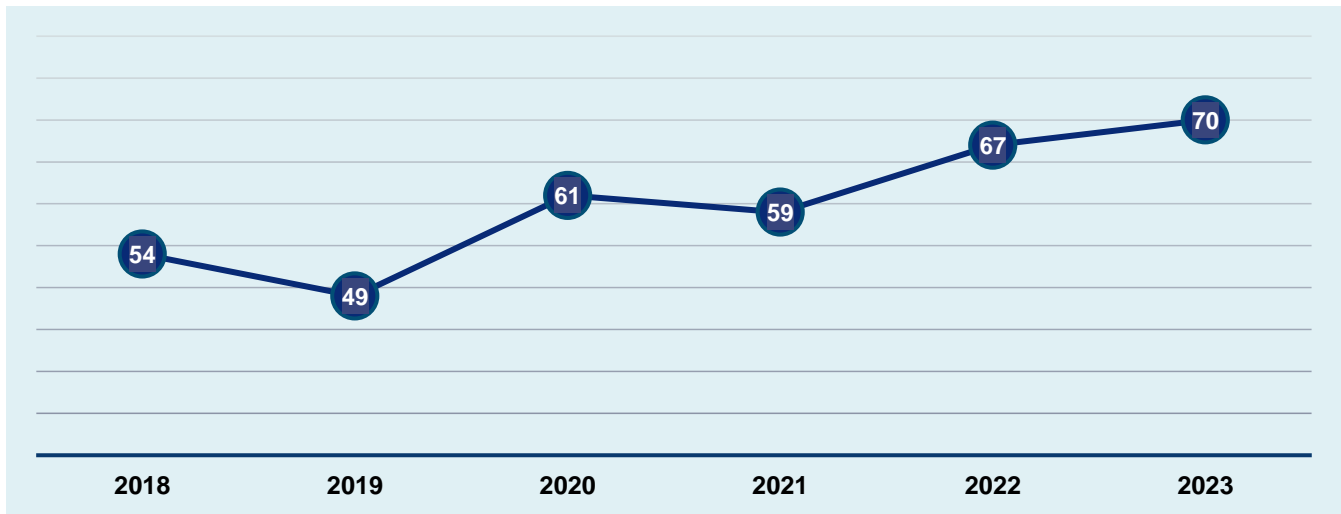
Διαχρονικά, παρατηρείται μια σταθερότητα στον αριθμό των αιτημάτων που λαμβάνονται από αντίστοιχες Μονάδες του εξωτερικού, ενώ το 2023 καταγράφηκε μείωση. Τα τελευταία χρόνια, τα αιτήματα έχουν γίνει πιο περίπλοκα και απαιτητικά. Στόχος της ΜΟΚΑΣ, είναι να ανταποκρίνεται στα αιτήματα των ξένων χωρών σε εύλογο χρονικό διάστημα με βάση τις αρχές του Egmont Group και να παρέχει τη μέγιστη δυνατή συνεργασία στις αντίστοιχες Μονάδες του εξωτερικού.

Στα πλαίσια εκτέλεσης τέτοιων αιτημάτων, ο Τομέας με βάση τις εξουσίες που του παρέχει ο νόμος, έχει πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, Κεντρικά Μητρώα (π.χ. πραγματικών δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων, τραπεζικών λογαριασμών και θυρίδων, παρόχων υπηρεσιών που αφορούν κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, μητρώο εμπιστευμάτων κ.ά.) και μπορεί να συλλέγει πληροφορίες προς εκτέλεση των αιτημάτων.

Πρόσθετα, μπορεί να εκδίδει εντολή προς υπόχρεη οντότητα για μη εκτέλεση ή αναστολή εκτέλεσης συναλλαγής, δεσμεύοντας προσωρινά με αυτό τον τρόπο κεφάλαια τα οποία δυνατόν να προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες, δίνοντας τον απαραίτητο χρόνο να εξασφαλιστούν τα σχετικά Δικαστικά Διατάγματα, ή να αναλυθεί η ύποπτη συναλλαγή.

Διάγραμμα 6: Διαγραμματική παρουσίαση των Αιτημάτων από Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων κατά τα έτη 2018-2023

Εκτέλεση Επίσημων Αιτημάτων Δικαστικής Συνδρομής σε σχέση με δέσμευση και δήμευση εσόδων

Ο ρόλος της ΜΟΚΑΣ στη διεθνή συνεργασία δεν εξαντλείται στην μεταξύ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών.

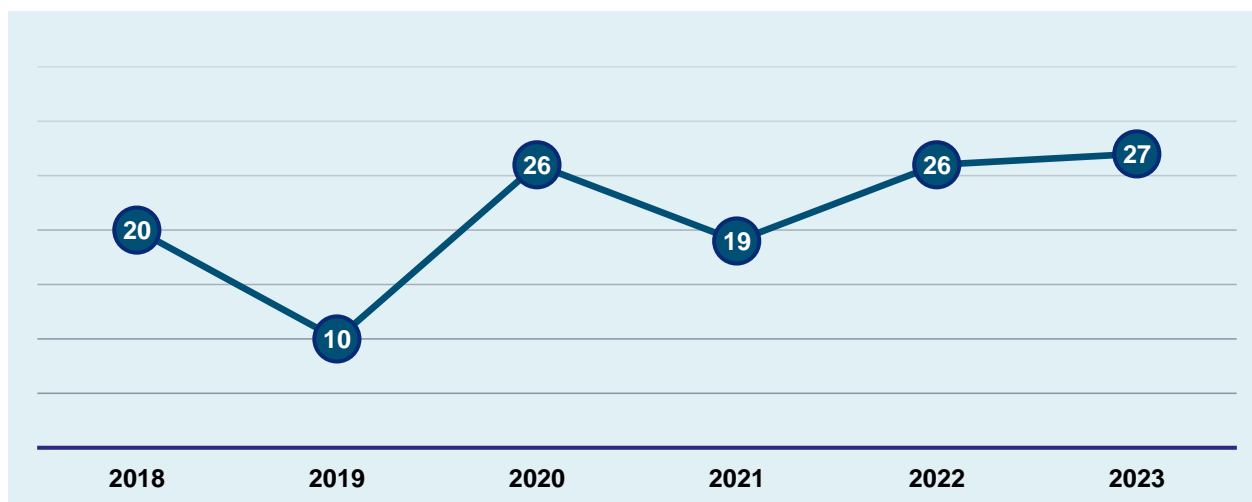
Η ΜΟΚΑΣ, πέραν από τα καθήκοντα της ως ΜΧΠ είναι επίσης επιφορτισμένη με πρόσθετα καθήκοντα που αφορούν την εκτέλεση Επίσημων Αιτημάτων Δικαστικής Συνδρομής που αποστέλλονται από αρμόδιες αρχές άλλων χωρών και αφορούν τη δέσμευση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Τα εν λόγω Αιτήματα αποστέλλονται από τις ξένες Αρχές στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το οποίο και αποτελεί την Κεντρική Αρχή, και εν συνεχεία, διαβιβάζονται στη ΜΟ.Κ.Α.Σ. για εκτέλεση, η οποία ενεργεί και αποτείνεται ενώπιον του Δικαστηρίου εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα .

Περαιτέρω, στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΚΑΣ είναι η αρμόδια αρχή για παραλαβή διαταγμάτων δέσμευσης και δήμευσης που εκδίδονται από αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαβιβάζονται στη Κύπρο για αναγνώριση και εκτέλεση σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης.

Για το σκοπό εγγραφής και εκτέλεσης τέτοιων Διαταγμάτων Δικαστικών Αρχών κρατών μελών της ΕΕ, η ΜΟΚΑΣ καταχωρεί σχετικές αιτήσεις ενώπιον Δικαστηρίου ενεργώντας εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Κατά το 2023, η Μονάδα εκτέλεσε 27 Επίσημα Αιτήματα.

Πίνακας Δ: Αριθμός Επίσημων Αιτημάτων που υποβλήθηκαν κατά το 2023 ανά χώρα

Χώρα	Αριθμός Επίσημων Αιτημάτων
Γερμανία	5
Δανία	5
Ελβετία	4
Λετονία	3
Ολλανδία	3
Σλοβενία	2
Πολωνία	2
Ισπανία	1
Αυστρία	1
Γαλλία	1
Σύνολο	27

Διάγραμμα 7: Διαγραμματική παρουσίαση των Επίσημων Αιτημάτων Δικαστικής Συνδρομής κατά τα έτη 2018-2023

Έχει παρατηρηθεί ότι με την πάροδο των ετών, τα αιτήματα γίνονται όλο και πιο πολύπλοκα και απαιτητικά, οι μέθοδοι και ο τρόπος δράσης των εγκληματιών εξελίσσονται και τα προϊόντα του αδικήματος παίρνουν άλλες μορφές, όπως επενδυτικοί λογαριασμοί και κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, γεγονός που αποδίδεται στην πολυπλοκότητα του εγκλήματος και στις συνεχείς εξελισσόμενες μεθόδους διάπραξης του.

Παράδειγμα Υπόθεσης – Εκτέλεση Επίσημου Αιτήματος Δικαστικής Συνδρομής και Διαμερισμός Εσόδων

Η Μονάδα εκτέλεσε Επίσημο Αίτημα ξένης Αρχής σχετικά με Δέσμευση και Δήμευση περιουσιακών στοιχείων προσώπου που καταδικάστηκε από Δικαστήριο της ξένης χώρας για δόλια αποφυγή καταβολής δασμών και φόρων που αφορούσαν εισαγωγή τσιγάρων και νομιμοποίηση εσόδων.

Μέρος των παράνομων εσόδων που αποκόμισε από τη διάπραξη του αδικήματος, μεταφέρθηκε στη Δημοκρατία όπου και αγοράστηκαν δυο ακίνητα.

Κατόπιν αιτήσεως της Μονάδας εκδόθηκε Διάταγμα Εγγραφής και Εκτέλεσης Απόφασης Επιβάρυνσης και στην συνέχεια Διάταγμα Εγγραφής και Εκτέλεσης Διατάγματος Δήμευσης.

Προς εκτέλεση του Διατάγματος Δήμευσης, διορίστηκε ο Επίσημος Παραλήπτης ο οποίος ανέλαβε να ρευστοποιήσει τα ακίνητα. Οι δύο κατοικίες πωλήθηκαν τον Μάιο του 2023 προς ικανοποίηση του Διατάγματος Δήμευσης για το συνολικό ποσό των €160.000, ενώ κατόπιν συμφωνίας με τη ξένη Αρχή έγινε διαμερισμός των καθαρών εσόδων.

Τα χρήματα που αναλογούσαν στη Δημοκρατία, κατατέθηκαν στον Προϋπολογισμό της Διοίκησης του Υπουργείου Οικονομικών κάτω από το άρθρο «Έσοδα Δήμευσης από Παράνομες Δραστηριότητες» και θα χρησιμοποιηθούν για κοινωνικούς σκοπούς σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 των Περί της Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμων του 2007-2023.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πρόκειται για την πρώτη ρευστοποίηση ακίνητης περιουσίας για ικανοποίηση Διατάγματος Δήμευσης που εκδόθηκε από Δικαστήριο άλλης χώρας.

Συνεργασία με την Αστυνομία σε σχέση με δέσμευση παράνομων εσόδων

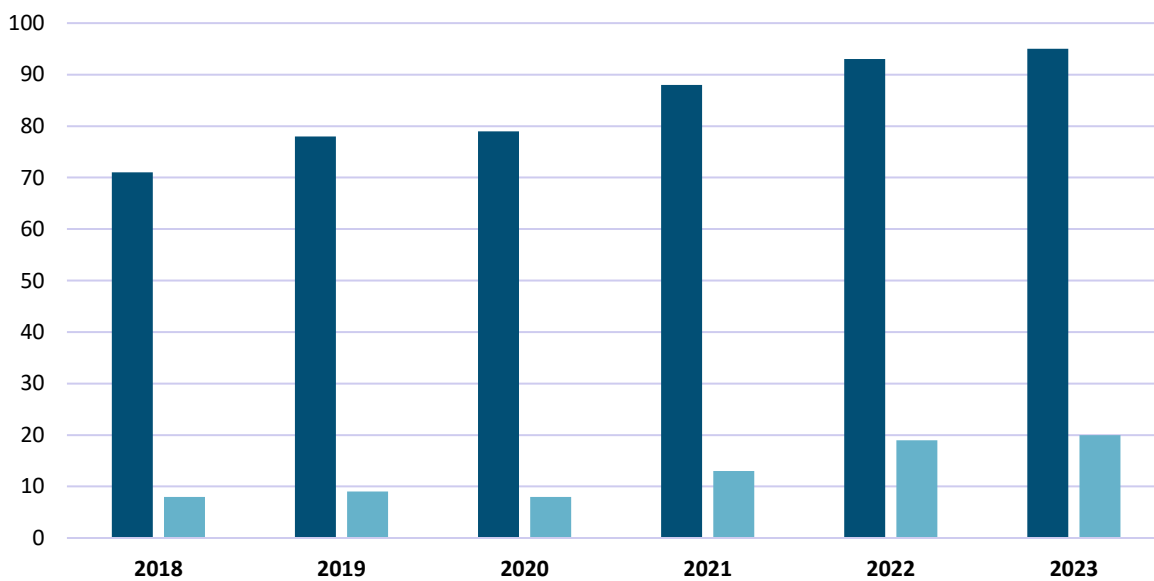
Ο τομέας συνεργάζεται στενά με την Αστυνομία, τόσο για τη λήψη, αλλά και τη διαβίβαση πληροφοριών, όπως επίσης και για τον εντοπισμό και την δέσμευση των παράνομων εσόδων σε υποθέσεις που βρίσκονται υπό διερεύνηση από την Αστυνομία ή άλλες Αρχές Επιβολής του Νόμου.

Χρησιμοποιώντας τα κανάλια επικοινωνίας των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, η ΜΟΚΑΣ, συλλέγει οικονομικής φύσεως πληροφορίες και συμβάλει στο έργο της Αστυνομίας και στις οικονομικές έρευνες.

Επιπρόσθετα, κατά την διερεύνηση ποινικών υποθέσεων από την Αστυνομία Κύπρου, τα μέλη του Τομέα, παρέχουν συνδρομή στον εντοπισμό παράνομης περιουσίας και στην δέσμευση κεφαλαίων που πιθανόν να αποτελούν έσοδα παράνομων δραστηριοτήτων.

Πρόσθετα, μέλη του Τομέα, διενεργούν επιμορφωτικές διαλέξεις στην Αστυνομική Ακαδημία.

Διάγραμμα 8: Διαγραμματική παρουσίαση της Συνεργασίας της ΜΟ.Κ.Α.Σ με την Αστυνομία και το Τμήμα Τελωνείων κατά τα έτη 2018-2023

Ομάδα Δικηγόρων

Όπως υπογραμμίζεται στη στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, η στέρηση από τους εγκληματίες των παράνομων κερδών τους είναι απαραίτητο μέτρο για την εξάρθρωση των δραστηριοτήτων των εγκληματικών ομάδων και την αποτροπή διείσδυσης τους στη νόμιμη οικονομία. Δεδομένου του ότι, το κύριο κίνητρο του εγκλήματος είναι στις πλείστες των περιπτώσεων το οικονομικό κέρδος, η ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων είναι ένας πολύ αποτελεσματικός μηχανισμός για την αποτροπή εγκληματικών δραστηριοτήτων με στόχο τη διασφάλιση του ότι το έγκλημα δεν ανταμείβεται.

Αρμοδιότητες

Η ΜΟ.Κ.Α.Σ εκτός από το σημαντικό ρόλο που επιτελεί ως Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, έχει και τις επιπλέον αρμοδιότητες και εξουσίες που αναφέρονται στο άρθρο 55 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (188(I)/2007), στο εξής «ο Νόμος».

Ως εκ τούτου, οι Δικηγόροι της Δημοκρατίας που είναι αποσπασμένοι στη ΜΟΚΑΣ και ενεργούν πάντα εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα είναι υπεύθυνοι μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα:

- Συνεργάζονται με την Αστυνομία, όταν η τελευταία διερευνά αδικήματα που διαπράχθηκαν στην Κύπρο από τα οποία προήλθαν παράνομα έσοδα, με σκοπό την υποβολή Αίτησης στο Δικαστήριο με βάση τα άρθρα 14 και 15 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (188(I)/2007) για έκδοση διατάγματος δέσμευσης/επιβάρυνσης, κατά το ανακριτικό έργο.
- Παρέχουν συνδρομή, εάν χρειάζεται, στην Κατηγορούσα Αρχή κατά την εκδίκαση ποινικών υποθέσεων, για την έκδοση διαταγμάτων δήμευσης, μετά την καταδίκη προσώπων για ποινικά αδικήματα και πριν την υποβολή ποινής (άρθρο 6(1) και 8).
- Καταχωρούν στο δικαστήριο αιτήσεις για διορισμό Παραλήπτη μετά την έκδοση διατάγματος Δήμευσης (άρθρο 17 του Νόμου).
- Έχουν την αρμοδιότητα εξέτασης Αιτημάτων ξένων χωρών για εγγραφή και εκτέλεση από Δικαστήρια της Κύπρου, δικαστικών διαταγμάτων ξένων Δικαστηρίων για δέσμευση και δήμευση παράνομων εσόδων. Όταν το αίτημα προέρχεται από χώρα της ΕΕ σχετικό είναι το ΜΕΡΟΣ IVB του Νόμου ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΕΕ) ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 2018/1805 του Νόμου και όταν προέχεται από Τρίτη Χώρα, σχετικό είναι το ΜΕΡΟΣ IV του Νόμου ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.
- Εκτελούν επίσημα Αιτήματα Δικαστικής Συνδρομής, που αποστέλλονται στη ΜΟΚΑΣ, μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, όταν αυτά αφορούν δέσμευση ή δήμευση παράνομων εσόδων, που εντοπίστηκαν στη Κύπρο.
- Λαμβάνουν μέρος σε συναντήσεις των θεσμικών οργάνων ΕΕ ή του Συμβουλίου της Ευρώπης, όταν συζητούνται νομοθετικά Εργαλεία που αφορούν τις αρμοδιότητες της

Μονάδας στον τομέα AML/ Asset Recovery, νομοθετήματα τα οποία παρακολουθούν και ετοιμάζουν σχόλια.

- Λαμβάνουν μέρος σε συναντήσεις του Asset Recovery Offices Platform, του FIU Platform και σε συναντήσεις που αφορούν Διεθνείς Συμβάσεις στις οποίες η Κύπρος είναι μέλος και χρησιμοποιούνται ως νομική βάση για εκτέλεση Αιτημάτων Δικαστικής Συνδρομής σχετικά με δέσμευση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων.
- Ετοιμάζουν τα νομοσχέδια για υιοθέτηση μέτρων στη βάση των Οδηγιών και Κανονισμών που αφορούν στις αρμοδιότητες της Μονάδας ως ΜΧΠ αλλά και τις εθνικές πρόνοιες για δέσμευση/δήμευση παράνομων εσόδων και Διεθνή Συνεργασία στα θέματα αυτά.
- Έχουν ενεργό ρόλο κατά την αξιολόγηση της Κύπρου από την Επιτροπή MONEYVAL του Συμβουλίου της Ευρώπης, με αποφασιστική συμβολή στη θετική Έκθεση που εγκρίθηκε και δημοσιεύθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης τον Φεβρουάριο 2020 και στις εκθέσεις προόδου που ακολούθησαν.
- Εκδίδουν εντολή προς υπόχρεη οντότητα, για την αναστολή ή τη μη εκτέλεση συναλλαγής σε τραπεζικό λογαριασμό, όταν υπάρχουν εύλογες υποψίες ότι η συναλλαγή σχετίζεται με ΞΠΧ/ΧΤ, για σκοπούς ανάλυσης ή για μελλοντική έκδοση ή εγγραφή διατάγματος δέσμευσης ή δήμευσης – άρθρο 55(1)(ε).
- Παρέχουν Νομική Συμβουλή στο Τμήμα Ανάλυσης Υπόπτων Συναλλαγών, όταν χρειαστεί.

Δέσμευση και Δήμευση Περιουσιακών Στοιχείων

Πίνακας Ε: Δικαστικά Διατάγματα Δέσμευσης που εκδόθηκαν μετά από αιτήσεις της ΜΟΚΑΣ (εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα) κατά τα έτη 2022 - 2023

	Περιουσία που δεσμεύθηκε
Διατάγματα Δέσμευσης	EUR 8.265.339,19
Εγγραφή ξένων Διαταγμάτων Δέσμευσης	USD 34.959,82 GBP 15.413 Μηχανοκίνητα οχήματα: 9 Ακίνητα: 1 Κοσμήματα: 13 Κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία: 90.000 Παράγωγα αξιόγραφα: USD 3.076,43

Πίνακας ΣΤ: Δικαστικά Διατάγματα Δήμευσης που εκδόθηκαν εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα κατά τα έτη 2022 - 2023

	Περιουσία που δημεύθηκε
Διατάγματα Δήμευσης	Euro 1.881.059,01
Εγγραφή ξένων Διαταγμάτων Δήμευσης	USD 180.657,80 Ακίνητα: 1 Μηχανοκίνητα οχήματα: 1

Διοικητική Εντολή: Εκδίδεται από τη Μονάδα με σκοπό τη μη εκτέλεση ή την αναστολή εκτέλεσης συναλλαγών σε λογαριασμούς, όταν υπάρχει εύλογη υποψία ότι η συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, για σκοπούς ανάλυσης ύποπτης συναλλαγής ή για μελλοντική έκδοση δικαστικών Διαταγμάτων δέσμευσης ή δήμευσης περιουσίας. Η εντολή δυνατό να ισχύει μέχρι 7 εργάσιμες μέρες και η ισχύς της δύναται να ανανεωθεί για περίοδο που δεν υπερβαίνει συνολικά τις 30 εργάσιμες μέρες.

Διάταγμα δέσμευσης: Εκδίδεται όταν: (α) Έχει αρχίσει και δεν έχει περατωθεί ή επίκειται η έναρξη εντός της Δημοκρατίας ποινικής διαδικασίας εναντίον προσώπου για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, ή αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή (β) η Μονάδα κατέχει πληροφορία βάσει της οποίας δημιουργείται εύλογη υποψία ότι πρόσωπο δύναται να κατηγορηθεί ή έχει κατηγορηθεί για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ή για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην Κύπρο, σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή σε ξένη χώρα και (γ) το δικαστήριο είναι ικανοποιημένο ότι υπάρχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι πρόσωπο έχει αποκομίσει οποιοδήποτε όφελος από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ή αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Διάταγμα δήμευσης: Εκδίδεται μετά από την καταδίκη προσώπου σχετικά με καθορισμένο αδίκημα (γενεσιουργό ή αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων) και πριν από την επιβολή της ποινής και αφορά την είσπραξη του ποσού των παράνομων εσόδων, όπως αυτά υπολογίζονται και εξακριβώνονται σύμφωνα με τον Νόμο.

Εγγραφή και εκτέλεση Διατάγματος Δικαστηρίου Ξένης Χώρας: Σε περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια Αρχή ξένης χώρας υποβάλει αίτημα για εγγραφή και εκτέλεση Διατάγματος δέσμευσης ή δήμευσης που εκδόθηκε από το Δικαστήριο της ξένης Χώρας, το διάταγμα αυτό εγγράφεται μετά από σχετικό Διάταγμα που εκδίδεται από Δικαστήριο στην Κύπρο και καθίσταται εκτελεστέο ως να είχε εκδοθεί από Δικαστήριο της Κύπρου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στον σχετικό νόμο.

Συμμετοχή σε Διεθνή Σώματα

- Egmont Group

Η ΜΟ.Κ.Α.Σ. είναι μέλος του Egmont Group από τον Ιούνιο του 1998. Το Egmont Group είναι Οργανισμός, ο οποίος λειτουργεί ως διεθνές δίκτυο ενδυνάμωσης και ανάπτυξης της επικοινωνίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Μονάδων. Ο κύριος στόχος του είναι να εξασφαλίσει έναν χώρο ανταλλαγής πληροφοριών και συνεργασίας μεταξύ των Μονάδων σε παγκόσμιο επίπεδο και να παράσχει βοήθεια και υποστήριξη στον αγώνα εναντίον της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο Οργανισμός περιλαμβάνει σήμερα 166 χώρες από όλο τον κόσμο.

- Πλατφόρμα Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών - ΜΧΠ

Η ΜΟ.Κ.Α.Σ. είναι μέλος της «Πλατφόρμας των ΜΧΠ» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποστολή της οποίας είναι να συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με επιχειρησιακά θέματα που αφορούν τη λειτουργία των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIUs) των κρατών μελών της ΕΕ.

Πρόσθετα, διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των Εθνικών Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών των Κρατών Μελών και την ανταλλαγή απόψεων σε ό,τι αφορά θέματα συνεργασίας, όπως για παράδειγμα την αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών με διασυνοριακό χαρακτήρα, τη λειτουργία του Δικτύου FIU.NET και την από κοινού ανάλυση υποθέσεων. Εντοπίζει επίσης τάσεις και παράγοντες που σχετίζονται με την εκτίμηση κινδύνων σε ό,τι αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο.

- FIU.NET Task Force

Με βάση την Απόφαση του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, και με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημιουργήθηκε ένα πλήρως αποκεντρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής διασύνδεσης των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών των Κρατών Μελών, μέσω του οποίου, οι Ευρωπαϊκές Μονάδες συνδέονται ηλεκτρονικά με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών σε ένα ασφαλές περιβάλλον.

- Πλατφόρμα Υπηρεσιών Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Asset Recovery Offices Platform)

Αδιαμφισβήτητα, το βασικό κίνητρο του διασυνοριακού εγκλήματος είναι το κέρδος και απώτερος σκοπός της καταπολέμησης της Νομιμοποίησης των Εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι η αποστέρηση των εγκληματιών από τα παράνομα αυτά έσοδα.

Συνεπώς οι αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει να έχουν τις αναγκαίες ικανότητες, ώστε να μπορούν να ανταλλάζουν πληροφορίες με σκοπό τον εντοπισμό και την κατάσχεση των προϊόντων του εγκλήματος.

Προς τούτο, με βάση την απόφαση 2007/845/ΔΕΥ, του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με τη συνεργασία των Υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων στα κράτη μέλη

προς ανίχνευση και εντοπισμό προϊόντων εγκλήματος ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων, τα κράτη μέλη συγκρότησαν Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων.

Η ΜΟ.Κ.Α.Σ. ορίστηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ως η εθνική Υπηρεσία Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων και με την ιδιότητα της αυτή, συμμετέχει στις συναντήσεις της «Πλατφόρμας των Υπηρεσιών Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων» της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανταλλάζει πληροφορίες με άλλες αντίστοιχες Υπηρεσίες χρησιμοποιώντας ένα ασφαλές δίκτυο.

- Διακυβερνητικό δίκτυο ανάκτησης εσόδων (CARIN)

Το δίκτυο CARIN, Ιδρύθηκε στη Χάγη το 2004, και αποτελεί ένα παγκόσμιο δίκτυο εμπειρογνομώνων, που αποσκοπεί στο να ενισχύσει την αμοιβαία γνώση των μεθόδων και τεχνικών στον τομέα της διασυνοριακής ανίχνευσης, δέσμευσης, κατάσχεσης και δήμευσης των προϊόντων και άλλων περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος. Μέλη της ΜΟ.Κ.Α.Σ συμμετέχουν στο δίκτυο αυτό από το 2005.

- Συμβούλιο της Ευρώπης - Επιτροπή Αξιολόγησης των μέτρων που λαμβάνονται κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Moneyval)

Η Κύπρος είναι μέλος της Επιτροπής Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης που ασχολείται με την αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, από την ίδρυσή της, το 1997. Η Επιτροπή αυτή είναι μόνιμη και επιτελεί το ίδιο έργο με τον οργανισμό Financial Action Task Force (FATF), με τον οποίο έχει στενή συνεργασία. Η Προϊστάμενη της Μονάδας είναι επικεφαλής της Κυπριακής αντιπροσωπείας, στην οποία μετέχει και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και η Αστυνομία. Στόχος της Επιτροπής αυτής είναι να επιβεβαιώνει ότι τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, που δεν είναι μέλη του Financial Action Task Force (FATF), εφαρμόζουν αποτελεσματικά συστήματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ότι συμμορφώνονται με τα διεθνή πρότυπα και μέτρα στον τομέα αυτό.

Η Επιτροπή υποβάλλει συστάσεις προς τις χώρες που αξιολογούνται, με σκοπό να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και να ενδυναμώσουν τη διεθνή συνεργασία.

Η εν λόγω Επιτροπή αξιολόγησε το Σύστημα της Κύπρου 5 φορές, με την τελευταία επίσημη αξιολόγηση να έχει πραγματοποιηθεί τον Μάιο του 2019. Η έκθεση δημοσιοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2020. Περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στο κεφάλαιο «Αξιολόγηση από Διεθνή Σώματα».

Ακολούθησαν τρεις εκθέσεις προόδου σε σχέση με τη Τεχνική Συμμόρφωση της Κύπρου με τις συστάσεις του FATF, Δεκεμβρίου 2021, Νοεμβρίου 2022 και Δεκεμβρίου 2023.

- **Επιτροπή Conference of the Parties (COP) για τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Συγκάλυψη, Έρευνα, Κατάσχεση και Δήμευση των Προϊόντων που προέρχονται από Εγκληματικές Πράξεις και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας**

Βασική ευθύνη της πιο πάνω Επιτροπής είναι η αξιολόγηση των χωρών Αναφορικά με την εφαρμογή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Συγκάλυψη, Έρευνα, Κατάσχεση και Δήμευση των Προϊόντων που προέρχονται από Εγκληματικές Πράξεις και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας που υπογράφηκε στη Βαρσοβία το 2005 και η οποία κυρώθηκε από τη Κυπριακή Δημοκρατία με τον Ν.51 (III)/2007.

- **Ομάδες Εργασίας ΕΕ**

Συμμετοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας σε Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου της ΕΕ σε Ποινικά θέματα (COPEN) κατά την συζήτηση προσχεδίων Οδηγιών και Κανονισμών που αφορούν Ανάκτηση Περιουσιακών Στοιχείων Δέσμευσης και Δήμευσης παράνομων εσόδων και στις Ομάδες Εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες κατά τη συζήτηση προσχεδίων Οδηγιών και Κανονισμών στο μέρος που αφορούν τις αρμοδιότητες των ΜΧΠ (FIUs).

Συνεργασία ΜΟΚΑΣ με Εποπτικές Αρχές

Οι Εποπτικές Αρχές των υπόχρεων οντοτήτων είναι:

- Η Κεντρική Τράπεζα
- Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
- Ο Έφορος Ασφαλίσεων
- Το Συμβούλιο του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου
- Το Συμβούλιο του Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου
- Το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών
- Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων
- Η Εθνική Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο
- Ο Έφορος Φορολογίας
- Το Τμήμα Τελωνείων
- Οποιαδήποτε άλλη Εποπτική Αρχή ορίζεται με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Οι Εποπτικές Αρχές είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο και τη συμμόρφωση των προσώπων που υπόκεινται στην εποπτεία τους, αναφορικά με τις πρόνοιες του Νόμου και των οδηγιών που εκδίδονται για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου. Οι Εποπτικές Αρχές δύνανται να ζητούν και να συλλέγουν από πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία τους πληροφορίες απαραίτητες ή χρήσιμες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και να απαιτούν, μέσα σε ταχθείσα προθεσμία, την παροχή πληροφοριών, στοιχείων και εγγράφων. Για σκοπούς εξακρίβωσης της συμμόρφωσης των προσώπων που υπόκεινται στην εποπτεία τους, οι Εποπτικές Αρχές δύνανται να διενεργούν ελέγχους, να ζητούν, να επιθεωρούν και να συλλέγουν πληροφορίες, να εισέρχονται σε γραφεία και επαγγελματικούς χώρους των εποπτευόμενων προσώπων και να ελέγχουν αρχεία, βιβλία, λογαριασμούς, άλλα έγγραφα και στοιχεία αποθηκευμένα σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους.

Η Εποπτική Αρχή, σε περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο που υπόκειται στην εποπτεία της παραλείπει να συμμορφωθεί, μπορεί να υποβάλει διοικητικά πρόστιμα ή άλλες διοικητικές κυρώσεις, όπως καθορίζεται στο νόμο.

Σε περίπτωση που η Εποπτική Αρχή έχει πληροφορίες ή πιστεύει ότι πρόσωπο το οποίο υπόκειται στην εποπτεία της, ενέχεται στη διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, διαβιβάζει, το συντομότερο δυνατό, τις πληροφορίες στον Γενικό Εισαγγελέα. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες αφορούν συγκεκριμένα χρηματικά ποσά, για τα οποία υπάρχει εύλογη υποψία ότι συνιστούν έσοδα από παράνομες δραστηριότητες, ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι πληροφορίες διαβιβάζονται από την Εποπτική Αρχή στην ΜΟ.Κ.Α.Σ.

Σύμφωνα με τον Νόμο, η ΜΟΚΑΣ και οι Εποπτικές Αρχές αλληλοενημερώνονται και ανταλλάζουν πληροφορίες, στα πλαίσια εκπλήρωσης των υποχρεώσεων τους, που απορρέουν από τον σχετικό νόμο Ν.188(Ι)/2007.

Συμβουλευτική Αρχή Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας

Της Συμβουλευτικής Αρχής, η οποία καθορίζεται στο σχετικό Νόμο, προεδρεύει εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Συνοπτικά οι αρμοδιότητές της είναι οι ακόλουθες:

- Ενημερώνει το Υπουργικό Συμβούλιο για τα μέτρα που λαμβάνονται και γενικά για την πολιτική που εφαρμόζεται για την καταπολέμηση αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο για επιπρόσθετα μέτρα, τα οποία πιστεύει ότι πρέπει να ληφθούν για την καλύτερη εφαρμογή του σχετικού Νόμου.
- Συντονίζει τις Αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου και τους φορείς του Ιδιωτικού Τομέα, για τον εντοπισμό, την εκτίμηση, την κατανόηση και τον μετριασμό των κινδύνων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, καθώς και της σχετικής επικαιροποίησης της εκτίμησης των εν λόγω κινδύνων.
- Προάγει διεθνώς τη Δημοκρατία ως χώρα, η οποία συμμορφώνεται προς όλες τις Συμβάσεις, τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις διεθνών οργανισμών, σε σχέση με την καταπολέμηση αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Θέτει στη διάθεση της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και των άλλων κρατών μελών τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνου.
- Εκδίδει και τηρεί επικαιροποιημένο κατάλογο στον οποίο προσδιορίζονται τα ακριβή καθήκοντα τα οποία θεωρούνται σημαντικό δημόσιο λειτούργημα για τους σκοπούς του ορισμού του όρου «πολιτικός εκτεθειμένο πρόσωπο».
- Διαβιβάζει στην Επιτροπή τον κατάλογο των Εποπτικών Αρχών προκειμένου να διευκολυνθεί και να προωθηθεί η αποτελεσματική συνεργασία και ιδίως η ανταλλαγή πληροφοριών.

Η Συμβουλευτική Αρχή αποτελείται από εκπροσώπους:

- (α) Της Μονάδας Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών·
- (β) της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου·
- (γ) όλων των άλλων Εποπτικών Αρχών του χρηματοοικονομικού τομέα·
- (δ) του Υπουργείου Οικονομικών·
- (ε) του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως·
- (ε1) της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας·
- (στ) του Υπουργείου Εξωτερικών·
- (ζ) του Τμήματος Τελωνείων·
- (η) της Αστυνομίας Κύπρου·
- (θ) του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας·
- (ι) του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών·

- (ια) του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών·
- (ιβ) του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και άλλων επαγγελματικών σωμάτων τα οποία το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει·
- (ιβ1) του Εφόρου Φορολογίας·
- (ιβ2) της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων·
- (ιβ3) της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο·
- (ιβ4) του Υπουργείου Εσωτερικών·
- (ιβ5) του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών·
- (ιγ) οποιουδήποτε άλλου Οργανισμού ή Υπηρεσίας το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει.

Αξιολόγηση από Διεθνή Σώματα

Το Σύστημα της Κύπρου για καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αξιολογήθηκε πέντε φορές από την Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον Απρίλιο του 1998, τον Σεπτέμβριο του 2001, τον Απρίλιο του 2005, τον Ιούνιο του 2010 και τον Μάιο του 2019.

Οι διαδοχικές αξιολογήσεις δημοσιεύθηκαν τον Ιούνιο του 1998, τον Ιούνιο του 2002, τον Μάρτιο του 2006 και τον Σεπτέμβριο του 2011, αντίστοιχα. Όλες οι αναφορές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η Κύπρος υιοθέτησε μέτρα τα οποία συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα και για το περιεκτικό νομικό πλαίσιο που τέθηκε σε εφαρμογή.

Η 5^η και τελευταία αξιολόγηση από την Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης (Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης) πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2019. Η έκθεση συζητήθηκε και εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2019 και δημοσιεύθηκε στις 12/02/2020. Η έκθεση θεωρήθηκε αρκετά ισορροπημένη, αναδεικνύονται τα θετικά στοιχεία του συστήματος και όπως στην περίπτωση όλων των χωρών που αξιολογούνται περιλαμβάνει και συστάσεις για περαιτέρω βελτίωση του συστήματος με αναφορά σε συγκεκριμένους τομείς.

Σε ότι αφορά την Μονάδα, στο τεχνικό μέρος της αξιολόγησης, έχει λάβει την υψηλότερη βαθμολογία (Compliance - C). Αναγνωρίζονται θετικά οι δραστηριότητες της Μονάδας τόσο στη Κύπρο όσο και στη συνεργασία με Αρμόδιες Υπηρεσίες άλλων χωρών.

Τον Δεκέμβριο του 2023 ολοκληρώθηκε από την Moneyval, η 3η Έκθεση Προόδου και επαναξιολόγησης της τεχνικής συμμόρφωσης της Κύπρου στις συστάσεις του FATF, σύμφωνα με την οποία, η Κύπρος έχει βελτιώσει τα μέτρα της για την αντιμετώπιση της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Συγκεκριμένα, στην Έκθεση Προόδου διαπιστώνεται ότι η Κύπρος έχει βελτιώσει τη συμμόρφωσή της με τη Σύσταση 15 του FATF (Νέες τεχνολογίες), η οποία αναβαθμίστηκε από Συμμόρφωση εν μέρει ("Partially Compliant") σε Συμμόρφωση σε μεγάλο βαθμό ("Largely Compliant").

Θετικά σημειώνεται επίσης και η πρόοδος προς τη βελτίωση του επιπέδου συμμόρφωσής της χώρας με τη Σύσταση 8 του FATF (Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί), ενώ η σύσταση παραμένει ως Συμμόρφωση εν μέρει ("Partly Compliant").

Συμπερασματικά, αναφέρεται ότι η Κύπρος έχει σημειώσει πρόοδο στην αντιμετώπιση των περισσότερων ελλείψεων τεχνικής συμμόρφωσης που εντοπίστηκαν στην Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης του 2019 και από τις 40 συστάσεις, η Κύπρος έχει επί του παρόντος:

- 16 Συστάσεις που αξιολογήθηκαν με Συμμόρφωση ("Compliant")
- 21 Συστάσεις που βαθμολογήθηκαν με Συμμόρφωση σε μεγάλο βαθμό ("Largely Compliant")
- 3 Συστάσεις παραμένουν με μερική Συμμόρφωση ("Partially Compliant")

Εκπαίδευση

- Εκπαίδευση από ΜΟ.Κ.Α.Σ προς τρίτους

Ημ/νια	Διοργανωτής	Τόπος	Θέμα
6/3/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Ο Περί Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες
14/3/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Ο Περί Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες
21/4/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Ο Περί Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες
25/5/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Ο Περί Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες
26/5/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Ο Περί Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες
8/6/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Ο Περί Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες
17/10/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Παρουσίαση Εγχειριδίου Κατευθυντήριων γραμμών προς Αστυνομία και Εισαγγελικές αρχές για την Ανάκτηση Παράνομων Εσόδων.
18/10/2023	Αστυνομική Ακαδημία	Αστυνομική Ακαδημία	Παρουσίαση Εγχειριδίου Κατευθυντήριων γραμμών προς Αστυνομία και Εισαγγελικές αρχές για την Ανάκτηση Παράνομων Εσόδων.
6/12/2023	Νομική Υπηρεσία	Ακαδημία Νομικής Υπηρεσίας	Παρουσίαση Εγχειριδίου Κατευθυντήριων γραμμών προς Αστυνομία και Εισαγγελικές αρχές για την Ανάκτηση Παράνομων Εσόδων.

- Εκπαίδευση προσωπικού ΜΟ.Κ.Α.Σ.

Ημ/νια	Διοργανωτής	Τόπος	Θέμα
6/2/2023	FATF	Διαδικτυακά	Εξουσία μη εκτέλεσης συναλλαγής
01-03/02/2023	Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου	Υποδιεύθυνση Ηλεκτρονικού Εγκλήματος	Κρυπτονομίσματα
22/2/2023	ΣΕΛΚ	Διαδικτυακά	Ενημέρωση/Εξελίξεις σχετικά με την Άμεση Φορολογία
24/2/2023	ΣΕΛΚ	Διαδικτυακά	Ψηφιακά Περιουσιακά Στοιχεία και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων
31/3/2023	ΣΕΛΚ / SHASAT CONSULTING UK	Διαδικτυακά	Καταπολέμηση της χρηματοδότησης τρομοκρατίας: Βασική εκπαίδευση για λογιστές, ελεγκτές και ASP
25-26/4/2023	ECOFEL	Διαδικτυακά	Βελτίωση της ποιότητας των Αναφορών
25/4/2023	RUSI -Royal United Services Institute	Ξενοδοχείο Hilton Cyprus	Εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας και καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
29-31/05/2023	ΣΕΛΚ	Ξενοδοχείο Κλεοπάτρα	Εκπαίδευση σχετικά με τα κρυπτονομίσματα και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
20-21/06/2023	ΜΟΚΑΣ	ΜΟΚΑΣ	Εισαγωγή στα κρυπτονομίσματα/ Blockchain. Ένα ταξίδι από την ανωνυμία στη διαφάνεια
10/7/2023	Πρεσβεία ΗΠΑ	Ξενοδοχείο Hilton Cyprus	Εργαστήριο για τη νομιμοποίηση εσόδων, μέσω κρυπτονομισμάτων και τα ψηφιακά τεκμήρια
27/7/2023	ΜΧΠ Καναδά	Διαδικτυακά	Καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης
22/11/2023	ΠΔΣ	Ξενοδοχείο Κλεοπάτρα	Συμμόρφωση με τις Κυρώσεις: Κριτική Εξέταση - Περιπτωσιολογικές Μελέτες
8/12/2023	ΜΟΚΑΣ	ΜΟΚΑΣ	ΞΠΧ & Κυρώσεις - Περιπτωσιολογικές Μελέτες